

Bilag 2
Ønskekatalog til B2014 pr. 22. marts 2013

Børnefamilier med særlige behov

Ønskeforslag	Bemærkninger	2014	2015	2016	2017
Ø101 God overgang til voksenlivet scenarie 2 scenarie 3	Bestilt på budgetseminar	12.500 6.900 3.600	12.500 6.900 3.600	12.500 6.900 3.600	12.500 6.900 3.600
Ø102 Demografibetinget ressourcebehov, udsatte børn og unge	Notat skal indgå i budgetforhandlingerne jf. budgetaftale 2013	23.900	23.900	23.900	23.900
Ø103 Flere specialiserede rådgivnings- og behandlingstilbud til børn og unge i familier med alkoholproblemer		1.800	1.800	1.800	1.800
Total		38.200	38.200	38.200	38.200

Borgere med sindslidelse

Ønskeforslag	Bemærkninger	2014	2015	2016	2017
Ø201 Mere og bedre støtte til borgere i egen bolig	Bestilt på budgetseminar	6.500	6.500	4.500	4.500
Ø202 Demografibetinget ressourcebehov, borgere med sindslidelse	Notat skal indgå i budgetforhandlingerne jf. budgetaftale 2013	12.800	12.800	12.800	12.800
Ø203 Muhabet, fremtidigt finanseringsbehov - det forslås, at der afsættes 1,2 mio. kr. årligt i tilskud til eksisterende Muhabet (ud af et samlet budget på 2,3 mio. kr), samt at der afsættes 1,5 mio. kr. til en satellit i NV	Notat under udarbejdelse. Bestilling fra SUD 15/8 2012 på, at den fremtidige finansiering af værestedet Muhabet inkl. muligheder for tættere forankring i Københavns kommune skal indgå i budgetforhandlingerne for 2014. Forslaget håndterer også den del af Muhabets finanseringsbehov, der indgår i notat om bevillinger, der udløber.	2.700	2.700	2.700	2.700
Ø204 Beskæftigelse, borgere med sindslidelse	Ønskeforslag er beskrevet i indstilling analyse af målgruppen for beskæftigelsespejlemærket. Hvis indstillingen godkendes, tilføjes ønskeforslaget til kataloget				
Total		22.000	22.000	20.000	20.000

Udsatte voksne

Ønskeforslag	Bemærkninger	2014	2015	2016	2017
Ø301 Bedre kvalitet på krisecentre Anlæg	Kan skaleres anlægsbehov udestår	8.000	8.000	8.000	8.000

Ø407 Beskæftigelse, borger med handicap

Ønskeforslag er beskrevet i indstilling analyse af målgruppen for beskæftigelsespejlemærket. Hvis indstillingen godkendes, tilføjes ønskeforslaget til kataloget

Total drift	0	0	0	-273
Total anlæg	11.016	155.169	156.641	2.420

Alle områder

Ønskeforslag	Bemærkninger	2014	2015	2016	2017
Ø501 Tillidsreform - kompetenceudvikling og vidensdeling	Notat under udarbejdelse	10.000	10.000	0	0
Total		10.000	10.000	0	0

Drift i alt	78.200	78.200	66.200	65.927
Anlæg i alt	11.016	155.169	156.641	2.420
Ønskeforslag i alt	89.216	233.369	222.841	68.347

Ø101: God overgang til voksenlivet

29.01.2013

Sagsbehandler
Stine S. Nogawa

Baggrund

Socialforvaltningens har et ønske om at forbedre overgangen fra barn til voksen. Dette indebærer et fokuseret samarbejde på tværs af børne- og voksenområdet, samt konkrete tiltag i både Børnefamiliecenteret og Socialcenteret. Målgruppen for denne samlede indsats er unge mellem 16 og 23 år.

Overgangen fra barn til voksenlivet for udsatte unge er et fokusområde i Københavns Kommunes strategi for arbejdet med børn, unge og deres familier. På børneområdet er der flere intensive indsatser, som afspejler den vifte af handlemuligheder, der er under servicelovens børneparagraffer. På voksenområdet er indsatsen mindre intensiv, og der er større forventninger til, at den unge selv træffer beslutninger og tager hånd om sin hverdag. Nogle af de unge har dog fortsat så store vanskeligheder, når de fylder 18 år, at de umiddelbart overføres til en social indsats på voksenområdet i Socialcenter København.

Der er dog også en gruppe af unge, som er i risiko for senere at få behov for en tilsvarende intensiv indsats på voksenområdet, men som ikke umiddelbart vurderes at have behovet, når de fylder 18 år. Denne målgruppe ønsker Socialforvaltningen i højere grad at prioritere.

Kendetegnende for målgruppen er, at mange ikke har udviklet de grundlæggende voksenlivskompetencer, når de fylder 18 år, og formelt set er voksne. Det er unge, der fx er psykisk skrøbelige og isolerede i hjemmet, har spiseforstyrrelser, eller er kriminalitetstruede. De er typisk karakteriseret ved svagt netværk, dårlig samfundsforståelse og ustabile boligforhold, der gør det vanskeligt at fastholde en uddannelse, når deres støtteforanstaltning fra Børnefamiliecenter København ophører. De har herved en høj risiko for at blive socialt udsatte (fx kriminalitet, hjemløshed, misbrug, psykisk sårbarhed med risiko for at udvikle egentlig sindslidelse).

I dag kan Socialforvaltningen fra det 18. år kun tilbyde støtte til de dårligste unge, enten i form af efterværn (på børneparagrafferne) eller i form af støtte efter serviceloven, eksempelvis § 85 hjemmevejledning eller et egentligt botilbud (under voksenparagrafferne). Fra 2013 tilbyder Socialforvaltningen desuden sociale mentorer til de 18-25-årige, der får anvist en almen bolig.

Der er således en rest-gruppe af udsatte unge, som Socialforvaltningen i dag ikke yder optimal støtte, før deres sociale deroute er begyndt, og de falder ind under det nuværende serviceniveau på voksenområdet i Socialcenter København. Erfaringen er således, at en stor andel af de

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet	
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	

unge, der haft en sag på børneområdet senere henvender sig i Socialcenter København. For at hjælpe disse udsatte unge bedre i gang med voksenlivet og mindske behovet for yderligere ydelser i deres voksenliv, ønsker forvaltningen derfor at udvide tilbuddet til målgruppen af unge, der kan få støtte fra både børne- og voksenområdet.

Indhold

Socialforvaltningen ønsker at styrke overgangen mellem barn og voksen ved både at udvide ungerådgivningen i børnefamiliecenteret til at kunne støtte de unge i længere tid og samtidig give socialcenteret mulighed for at gribe de unge ved at oprette en ungeenhed her.

Med udgangspunkt i ungerådgivningen, som allerede beskæftiger sig med målgruppen, kan Socialforvaltningen sætte fokus på at skabe en god overgang til voksenlivet. Ved at udvide målgruppen for ungerådgivningen til det 23. år – og med de opgaver, som kan ligge i ungerådgivningen, skabes der en lokal platform for tilbud, der kan imødegå de forskelligartede problemstillinger, der kendetegner målgruppen.

En udvidelse af ungerådgivningerne er Socialforvaltningens mulighed for en større grad af synlighed for de unge. I Ungerådgivningerne gives der anonym rådgivning, men der afholdes også kompetencegivende gruppe-aktiviteter, brobygges til frivillige foreninger og ung-til-ung-projekter, boligsociale helhedsplaner, og brobygges til børnefamilie- og socialcenteret.

Ungerådgivningen skal være bindeled mellem børne- og voksenområdet i de tilfælde, hvor der ikke er en sag på den unge, men med en tættere kontakt til børnefamiliecenteret, end det er tilfælde på nuværende tidspunkt. Set fra voksenområdets perspektiv vil der være et forebyggende element (at forebygge at problemerne udvikler sig til misbrugsproblemer, hjemløshed og psykisk sygdom).

En ungerådgivning med et formelt samarbejde med socialcenteret og dermed voksenområdet vil betyde, at der kommer et tydeligt fokus på, at den unge skal videre, og at det er nødvendigt, at de unge får de kompetencer, som de skal bruge som voksne.

Konkret ønsker forvaltningen at udvikle nye tilbud:

Model 1.

- *1A Tilførsel af en medarbejder til hver ungerådgivning (9 i alt), som*
  1. Tage sig af udvidede målgruppe fra 18-23 år.
  2. I samarbejde med medarbejdere fra Børnefamiliecenteret og Socialcenteret skal udarbejde et katalog over de lokale

rådgivningstilbud, som de unge kan viderevisiteres til fx UU vejledning eller jobcenter, kontaktperson etc.

3. I samarbejde med helhedsplanerne skal arrangere lokale aktiviteter for områdets unge
  4. Skal planlægge og afholde kursusforløb/gruppe-aktiviteter for unge, der har brug for tilværelseskompetencer
- *1B Tilførsel af en efterværnskontaktperson i hver ungerådgivning (9 i alt).*

Efterværnskontaktpersoner vil være en ydelse, som Børnefamiliecenter København kan visistere til. Kontaktpersonerne vil have specifikke kompetencer i forhold til målgruppen, her i særdeleshed fokus på tilværelseskompetencer, uddannelse og beskæftigelse.

Efterværnskontaktpersonerne skal tilknyttes unge, som har modtaget en forebyggende foranstaltning, der ophører ved det fyldte 18. år. Målgruppen er således ikke kun unge, der har været anbragt uden for hjemmet, men unge, der har haft en børnesag, og hvor det vurderes af sagsbehandleren, at den unge har behov for støtte efter det fyldte 18. år. Efterværnskontaktpersonen vil følge den unge i op til et år efter udskrivningstidspunktet.

Kursusforløb i tilværelseskompetencer

Forvaltningen ønsker at kunne tilbyde udsatte unge et kursusforløb i tilværelseskompetencer. Forløbene kan tilrettelægges af efterværnskontaktpersonerne, arrangere i ungerådgivningerne eller lignende. Ved at udvikle de unges tilværelseskompetencer bliver de i højere grad i stand til selv at håndtere mange af de konkrete og praktiske opgaver, som er en del af voksertilværelsen.

Forvaltningen ønsker at tilbyde kurser i tilværelseskompetencer til udsatte unge i alderen 16-23 år. Kurserne skal være en del af den tilbudsvifte, som forvaltningen har til de unge, som har brug for særlig støtte i forbindelse med overgangen til voksenlivet.

Endvidere ønsker Socialforvaltningen:

- *1C Sagsbehandlere til ungeområdet i SCK – koordineret plan for den unges voksenliv*

Når den unge fylder 18 år og ikke er berettiget til efterværn eller en anden støtteydelse efter serviceloven, skal den unge selv navigere mellem kommunens støttetilbud og krav i de forskellige forvaltninger (særligt BUF og BIF). Mange af de udsatte og psykisk sårbare unge magter ikke denne opgave og profiterer derfor ikke i tilstrækkelig grad af de tilbud, der er i normalsystemet.

De unge risikerer derfor at blive tabt i overgangen til det selvstændige voksenliv og mange af disse unge vil vende tilbage til Socialcenter Københavns målgruppe efter en årrække, når de er blevet så tilpas dårlige, at de falder inden for det nuværende serviceniveau på voksenområdet. De tilbud, der er foreslået på børneområdet, kan ikke følges op på voksenområdet, hvis ikke myndighedsområdet styrkes i Socialcenteret i forhold til den unge målgruppe.

Socialforvaltningen ønsker derfor en opnormering med 4 sagsbehandlere i Socialcenter København, som er særligt tilegnet de 17 – 23-årige unge, der har modtaget en foranstaltning på børneområdet. Formålet er at gribe disse unge tidligere og hjælpe dem til at få fodfæste i uddannelse, arbejde og sociale netværk. De ekstra sagsbehandlere skal sikre, at der allerede når den unge fylder 17 år bliver lagt en koordineret plan for den unges voksenliv frem til det 23. år. Den unge skal have hjælp til at tage kontakt til de relevante myndigheder (typisk BIF, BUF og rådgivningscenter København ved misbrugsproblematikker) og sagsbehandleren skal sikre, at de forskellige forvaltningers handleplaner for og tilbud til den unge skal trække i samme retning.

Den unge får således en samlet plan, der dækker både uddannelse/arbejde, bolig, behandling (misbrug/psykolog), sundhedsfremme og evt. socialpædagogisk støttebehov, herunder fx også støtte fra den udvidede ungerådgivning beskrevet ovenfor.

Der findes flere forskellige modeller for en koordinerende sagsbehandling, som man kan læne sig op af, blandt andet hjerneskadesamråd og rehabiliteringsteam som følge af FØP-reformen. Fælles for modellerne er, at sagsbehandleren skal have et stort kendskab til den samlede tilbudsvifte i kommunen, så hun kan samle de relevante mennesker, der skal koordineres med. Derudover er der en del administration forbundet med at koordinere og følge op på indsatsen.

Der er tale om en udvidelse af den målgruppe, der i dag får hjælp og støtte i Socialcenter København til også at omfatte unge med lettere sociale og personlige problemstillinger (misbrug, kriminalitet, lettere psykiske diagnoser, spiseforstyrrelser). Det vurderes, at der vil være tale om ca. 300 sager årligt.

Den unges sagsbehandler i Børnefamiliecenter København vil ved det afsluttende overdragelsesmøde med sagsbehandleren i Socialcenteret stå for vurderingen af, om den enkelte unge kan have behov for fortsat støtte for at lære at stå på egne ben. Det er frivilligt for den unge at deltage, men hvis den unge ønsker det, kan der indgås et forpligtende samarbejde, hvor der lægges vægt på, at det er den unge selv, der skal være tovholder i sit eget liv.

- *ID Evaluering*

Der afsættes midler til en løbende evaluering af projektet.

Model 2. Som model 1, men i 5 af byens 9 ungerådgvninger

Model 2 indeholder det samme som model 1, men adskiller sig fra model 1 ved kun at omfatte 5 ungerådgvninger og færre sagsbehandlere i Socialcenter København. Model 2 kan fungere som et 4-årigt pilotprojekt.

Model 3. Som model 1 og 2, men i 2 af byens 9 ungerådgvninger

Model 3 indeholder det samme som model 1 og 2, men adskiller sig fra model 1 og 2 ved kun at omfatte 2 ungerådgvninger. Model 3 kan fungere som et 4-årigt pilotprojekt.

De økonomiske konsekvenser

Tabel 1. Serviceudgifter ved model 1: 9 ungerådgvninger

1.000 kr. – 2014 p/l	2014	2015	2016	2017
<i>Serviceudgifter:</i>				
-Kursusforløb i tilværelseskompetencer	1.000	1.000	1.000	1.000
-Ansættelse af 9 ungerådgivere	4.500	4.500	4.500	4.500
-Ansættelse af 9 efterværnskontaktpersoner	4.500	4.500	4.500	4.500
-Ansættelse af 4 sagsbehandlere i Socialcenter København	2.000	2.000	2.000	2.000
-Projektudvikling og evaluering	500	500	500	500
Serviceudgifter i alt	12.500	12.500	12.500	12.500

Tabel 2. Serviceudgifter ved model 2: 5 ungerådgvninger

1.000 kr. – 2014 p/l	2014	2015	2016	2017
<i>Serviceudgifter:</i>				
- kursusforløb i tilværelseskompetencer	600	600	600	600
- Ansættelse af 5 ungerådgivere	2.500	2.500	2.500	2.500
Ansættelse af 5 efterværnskontaktpersoner	2.500	2.500	2.500	2.500
Ansættelse af 2 sagsbehandlere i Socialcenter København	1.000	1.000	1.000	1.000
-Projektudvikling og evaluering	300	300	300	300
Serviceudgifter i alt	6.900	6.900	6.900	6.900

Tabel 3. Serviceudgifter ved model 3: 2 ungerådgvninger

1.000 kr. – 2014 p/l	2014	2015	2016	2017
<i>Serviceudgifter:</i>				
- kursusforløb i tilværelseskompetencer	400	400	400	400

- Ansættelse af 2 ungerådgivere	1.000	1.000	1.000	1.000
Ansættelse af 2 efterværnskontaktpersoner	1.000	1.000	1.000	1.000
Ansættelse af 2 sagsbehandlere i Socialcenter København	1.000	1.000	1.000	1.000
-Projektudvikling og evaluering	200	200	200	200
Serviceudgifter i alt	3.600	3.600	3.600	3.600

Ø102 Budgetnotat: Demografibetinget ressourcebehov udsatte børn og unge i 2014 og frem

20. marts 2013

Baggrund

Udgifterne til området for udsatte børn og unge påvirkes af demografiske ændringer i antallet af børn og unge i København. Socialforvaltningens budget til udsatte børn og unge demografireguleres dog ikke automatisk. Demografibetinget ressourcebehov vedrørende udsatte børn og unge indgår i de årlige budgetforhandlinger.

Det fremgår af Budgetaftalen for 2013, ”at Socialforvaltningen og Økonomiforvaltningen frem mod budget 2014 viderefører arbejdet med at analysere budgetbehov på området for udsatte børn og unge.”

Socialforvaltningen har regnet på budgetbehovet i 2014, hvilket dette notat redegør for. Socialforvaltningen vil i dialog med Økonomiforvaltningen arbejde videre med beskrivelsen frem mod Økonomiudvalgets juniindstilling om budget 2014.

Tildelinger for de seneste budgetaftaler, samt udviklingen i budgettet på området samlet set, fremgår nedenfor:

Tabel 1. Afsatte midler på området i tidligere budgetaftaler, samt forbrug/regnskab (2014 p/l):

År (mio.)	2010	2011	2012	2013*	2014**
Basisbudget, rensat for demografi og nye opgaver	1.280	1.288	1.311	1.278	
Nye opgaver	87	139	134	134	
Demografitilførsel i tidligere budgetaftaler samt forslag til B2014	16	19	5	10	25,7
Samlet budget (VB)	1.384	1.446	1.450	1.412	
Regnskabsafvigelse før overførsler	33	63	18	0	0

*Afvigelse er forventning.

**Budgetforslag inkl. tilførsel af demografimidler

Note: Tilførslen af nye opgaver udgøres af aktiviteter finansieret i Sikker By-regi, herunder drift af væresteder, drift af Den Korte Snor, socialrådgivere på skoler og i daginstitutioner, EXIT-strategi, køb af sikrede pladser mv.

I budget 2010 og 2011 fik Socialudvalget tilført midler svarende til den beregnede behovsvurdering, som er baseret på en budgetanalyse udarbejdet af Socialforvaltningen og Økonomiforvaltningen i foråret 2008. Analysens beregningsmetode tager højde for den demografiske udvikling, hvormed en stigning i andelen af børn resulterer i en budgettilførsel til området for udsatte børn og unge med henblik på at

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Eksekveringsparat?	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet	JA / NEJ
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	

fastholde udgiftsniveauet pr. barn. I budget 2012 og 2013 har Socialudvalget fået tilført mindre beløb, end hvad beregningen tilsiger – i budget 2012 5 mio. kr. mod beregnet 27 mio. kr., og i 2013 9,9 mio. kr. mod et beregnet behov på 18,8 mio. kr.

De 9,9 mio. kr. i fra budgetaftale 2013 blev konkret udmøntede til:

- 4,2 mio. kr. til ansættelse af flere sagsbehandlere i børnefamiliecentrenes undersøgelsesteams, der skal sikre en kvalificeret håndtering af det stigende antal underretninger.
- 2,1 mio. kr. til forventet stigning i antallet af forebyggende foranstaltninger grundet den demografiske udvikling.
- 2,1 mio. kr. til familie- og ungerådgivningerne (front-tilbuddene) i Børnefamiliecenter København
- 0,6 mio. kr. til Center for Unge og Misbrug (U-Turn) til rådgivning og behandling ifm. stigningen i antallet af henvendelser fra unge med hashmisbrug
- 0,9 mio. kr. til Center for Forebyggelse og Rådgivning (Døgnvagten) til håndtering af stigningen i henvendelser

Indhold

En beregning af budgetbehovet i 2014 ud fra den hidtidigt anvendte model på området estimerer et øget budgetbehov på ca. 19,2 mio. kr. til flere foranstaltninger og sagsbehandlere (2014 pl), som følge af en forventet stigning i børnetallet.

Kort beskrevet estimerer denne model budgetbehovet ved at opgøre de forventede udgifter fordelt på aldersintervaller ud fra den forventede udvikling i antallet af børn/unge i hvert aldersinterval, baseret på befolkningsprognose fra Danmarks Statistik.

Derudover ser Socialforvaltningen yderligere 2 udfordringer, der relaterer sig til den demografiske udvikling i Københavns Kommune, og som ovennævnte beregning ikke tager højde for.

Det samlede behov i 2014 udgør dermed 23,9 mio. kr. og vedrører:

- Flere foranstaltninger (16,1 mio. kr.) og flere sagsbehandlere (3,1 mio. kr.) som følge af flere børn og unge
- Forebyggende og rådgivende institutioner (4 mio. kr.)
- Øvrig tidlig indsats 0,7 mio. kr.

Disse behov er uddybet i det følgende:

Budgetbehov vedr. foranstaltninger og sagsbehandling (i alt 19,2 mio. kr.)

Socialforvaltningen har over de seneste år gennemført et paradigmeskift i arbejdet med byens udsatte børn og unge, som beskrevet i børneområdet strategi. Udviklingen kan i grove træk opsummeres i følgende fire punkter:

- Tidlig forebyggelse reducerer problemerne før de vokser sig så store, at anbringelse kommer på tale.
- Løsningsorienterede sagsbehandlingsmetoder indebærer, at mange familiers problemer kan løses i undersøgelsesfasen og i åbne rådgivningstilbud.
- Mange børn, der i samme situation tidligere ville være blevet anbragt, bliver i dag hjulpet gennem familiebehandling og sikkerhedsplaner.
- Forvaltningen arbejder på at ændre anbringelsesmønsteret, så der anvendes netværkspleje og familiepleje i alle de sager, hvor det er den bedste løsning.

Pointen i paradigmeskiftet er, at Socialforvaltningen i de senere år har udviklet og forankret nye og bedre metoder, der indebærer, at flere udsatte børn, unge og familier kan hjælpes med mindre indgribende indsatser end før. Den væsentligste drivkraft i udviklingen har været af faglig karakter, da der generelt er bedre erfaringer med at løse familiens problemer med familiens egne ressourcer frem for eksempelvis langvarige anbringelser, hvilket bakkes op af Barnets Reform og den forskningsmæssige viden på området.

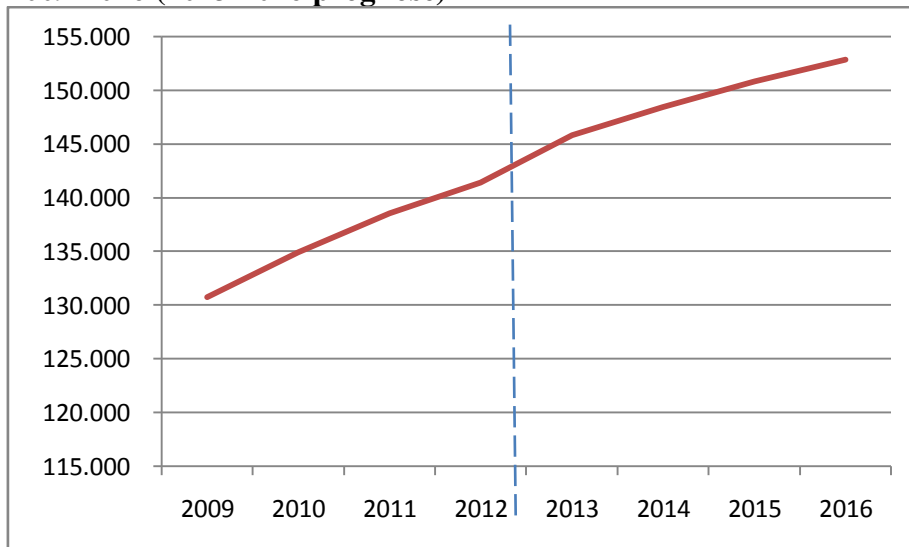
Paradigmeskiftet har været den afgørende faktor til, at antallet af helårsanbringelser på området er faldet fra 1.476 i 2009 til 1.327 i 2012, jf. nedenstående tabel 2, svarende til et fald på 10 pct.

Tabel 2: Antal helårsanbragte i perioden 2009-2012

År	2009	2010	2011	2012
Antal helårsanbragte	1.476	1.437	1.342	1.327
Ændring		-39	-95	-15

Faldet i antallet af anbragte er sket i en periode, hvor antallet af børn og unge er steget fra 130.746 til 141.420, jf. nedenstående figur 1, svarende til en stigning på 8,2 pct.

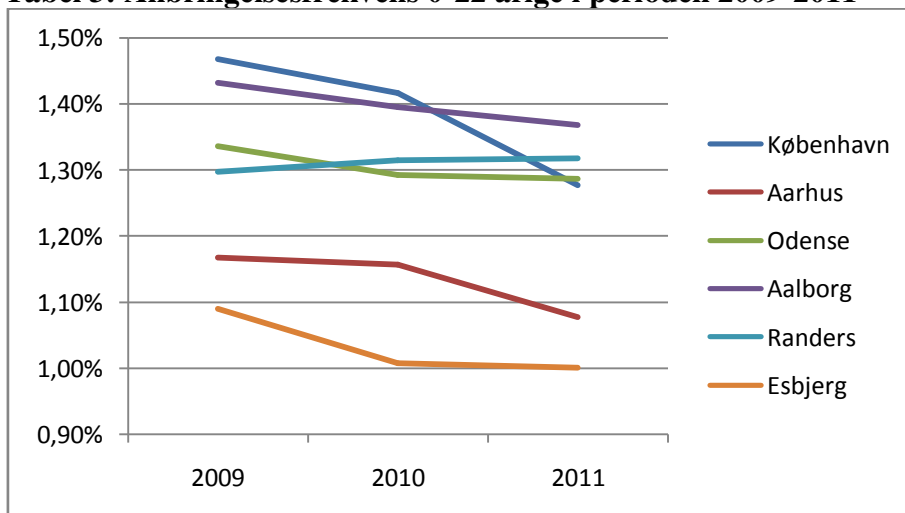
Figur 1: Antal 0-22-årige i Københavns Kommune i perioden 2009-2016 (2013-2016 prognose)

Kilde: Danmarks statistik

Faldet i antallet af anbringelser har samtidig medført, at København er gået fra at have den højeste anbringelsesfrekvens i 6-byerne i 2009, til at have en lavere frekvens end både Aalborg, Randers og Odense i 2011, jf. tabel 3. Dette til trods for at København er blandt de mest socialt udfordrede kommuner¹.

Tabel 3: Anbringelsesfrekvens 0-22 årige i perioden 2009-2011

Kilde: Egen tilvirkning på baggrund af Ankestyrelsens anbringelsesstatistik, samt statistikbanken.

¹ I forbindelse med udarbejdelse af en ny budgetfordelingsmodel i 2008 blev der foretaget en sammenligning af den sociale belastning på børneområdet mellem København, Århus, Odense, Aalborg, Randers og Køge. Her var Odense mere belastet end København, mens de øvrige kommuner var mindre belastet.

Faldet i antallet af anbringelser har været den væsentligste årsag til, at forbruget på foranstaltninger og sagsbehandling i 2014 forventes at være lavere end niveauet i 2009 og 2010, jf. nedenstående tabel 4.

Tabel 4: Udvikling i budget og forbrug vedr. foranstaltninger (anbringelse og forebyggelse) og sagsbehandling, mio. kr. 2014pl

År	2009	2010	2011	2012	2013	2014*
Budget	1.079	1.093	1.066	1.039	1.020	1.039
Forbrug	1.077	1.095	1.032	1.043	1.020	1.039
Afvigelse	2	-2	33	-3	0	0

*Budgettet på 1.039 udgøres af budget 2013 tillagt de 19,2 mio. kr. i ekstra budgetbehov.

Som det ses af tabel 2 er antallet af helårsanbragte børn og unge faldet med 15 fra 2011 til 2012. Dette fald er væsentligt lavere end i de foregående år. Det ser således ud til, at de største gevinster af paradigmeskiftet nu er høstet, og at området er på vej tilbage imod en mere 'normaliseret' situation, hvor en stigning i antallet af børn og unge vil medføre en stigning i udgifterne på området.

Samtidig kan forvaltningen konstatere, at vi særligt på ungeområdet er udfordret. Vi lykkes således ikke i tilstrækkelig grad med at give de udsatte unge en god overgang til voksenlivet. Vi ved fra bl.a. SFI's forskning, at det ikke i tilfredsstillende omfang lykkes at bryde med de udsatte familiers adfærdsmønstre. Derfor ser vi fortsat meget store andele af de unge i København, der ikke får en uddannelse eller fast beskæftigelse.

Det er derfor et område, som forvaltningen dels ser behov for at bruge endnu flere ressourcer på, dels behov for at omlægge den eksisterende indsats. Spareforslag "S106 Omlægning og koordinering af 15+ indsatsen" skal ses i sammenhæng med dette.

Socialforvaltningen har desuden et ønske om at styrke den forebyggende indsats over for målgruppen - dette er beskrevet i selvstændigt budgetnotat Ø101 "bedre overgang til voksenlivet".

Socialforvaltningen vurderer, at det fortsat er muligt at mindske anbringelsesfrekvensen. Dette kræver en målrettet og kvalificeret indsats med investering i forebyggende arbejde og sagsbehandling. Det er disse gevinster, der er fokus på at høste i Socialforvaltningens spareforslag til 2014 vedrørende investering i netværk og sikkerhedsplaner, S101 Styrkelse af netværksarbejdet.

Samlet forventer Socialforvaltningen et ekstra budgetbehov på 19,2 mio. kr. i 2014 vedrørende foranstaltninger (ex. forebyggende og døgninstitution) (16,1 mio. kr.) og sagsbehandling i områdeenhederne i Børnefamiliecenter København (3,1 mio. kr.) som følge af stigningen i børnetallet.

Budgetbehov vedr. forebyggende og rådgivende institutioner

De forebyggende- og rådgivende institutioner har oplevet et stigende antal henvendelser i de senere år og hjælper et stigende antal børn og unge og deres familier. Institutionerne er bl.a. med til at sikre, at børn og unge får hjælp, inden deres problemer udvikler sig og medfører behov for, at de bliver til en sag hos Socialforvaltningen. Institutionerne er dermed med til at undgå behov for iværksættelse af foranstaltninger, herunder anbringelser.

Hvis de forebyggende- og rådgivende institutioner er normeret for lavt, opstår der ventelister eller glidninger i behandlingsintensiteten. For at holde udgiftsniveauet på området nede anser Socialforvaltningen det derfor for vigtigt, at institutionerne sikres ressourcer til at imødekomme det pres på ressourcerne, det stigende antal henvendelser medfører.

Der findes ikke en fuldstændig statistik over antallet af henvendelser på de forebyggende og rådgivende institutioner, hvilket bl.a. skal ses i sammenhæng med, at rådgivningen skal ske anonymt. De forebyggende og rådgivende tilbud foretager dog registrering af antal henvendelser, kontakter mv. Forvaltningen har igangsat et projekt, der skal sikre, at der fremover sker systematisk og ensartet opsamling af disse data.

Det stigende antal henvendelser sætter institutionerne under pres, og der er behov for tilførsel af midler, hvis serviceniveauet skal holdes konstant. Som det er nu, er det bl.a. vanskeligt for behandlingstilbuddet U-turn at leve op til den behandlingsgaranti vedr. misbrugsbehandling, som institutionen er forpligtet til.

Konkret ønskes der således tilført 4,0 mio. kr. til at styrke de forebyggende og rådgivende institutioners ressourcer til at foretage rådgivning efter servicelovens § 11. En sådan prioritering vil være i tråd med den reviderede børnestrategi om at opprioritere den tidlige indsats og støtte familierne med åben rådgivning.

Tabel 6: Udvikling i budget og forbrug, Forebyggende og rådgivende institutioner, samt misbrugsbehandlingsinstitutionen U-turn, mio. kr. 2014pl

År	2009	2010	2011	2012	2013*	2014**
Budget	95	89	87	85	94	98
Forbrug	92	87	85	84	94	98
Afvigelse	3	2	2	1	0	0

Note: Opgjort eksklusiv eksternt finansierede projekter.

* Budgetstigningen fra 2012 til 2013 vedrører primært en tilførsel på 9,4 mio. kr. vedrørende etablering af psykologinstitution, samt 1,7 mio. kr. i demografimidler.

**budgetforslag

Ved tilførsel af midler vil det fremover være muligt for Center for Unge og Misbrug (U-turn) at fortsætte med at overholde

behandlingsgarantien via ansættelse af ekstra medarbejdere. Misbrugsbehandlingsinstitutionen under centeret har over de seneste fem år haft en stigning i henvendelser på omkring 150 %. De ekstra ansatte vil bl.a. kunne bidrage til at sikre, at mange sager kan løses, inden det bliver til sociale sager.

Det samme gør sig gældende for Center for forebyggelse og rådgivning. Centret vil med et forøget budget desuden kunne sikre det nødvendige set up omkring sikkerhedsplansarbejdet i BFCK. Her vil det således være muligt for centret at kunne tage på yderligere omsorgs og kontrolbesøg for udsatte børn i hjemmet. Herudover vil centret i højere grad kunne sikre en større mobilitet og mere intensiveret indsats over for akutoptåede problemer, både i form af gadeplansarbejde, opsøgende indsatser i særligt udsatte områder mm.

Budgetbehov vedr. øvrig tidlig indsats

Budget vedr. Socialrådgivere på skoler, Familierådgivninger og Ungerådgivninger udgør 28,2 mio. kr. i 2013 (2014 pl). Dette budget ønskes tilpasset til udviklingen i demografiske udvikling. Budgettet ønskes således udvidet med 0,7 mio. kr. svarende til den forventede stigning på 2,5 pct. i antal 0-22-årige i Københavns Kommune fra 2013 til 2014.

Konsekvenser af manglende tilførsel af demografimidler

Såfremt området ikke tilføres ekstra midler til kompensation for befolkningsstigningen, vil det være nødvendigt at tilpasse serviceniveauet, herunder kvaliteten af sagsbehandlingen i forbindelse med udmeldingen af Budget 2014.

De økonomiske konsekvenser

Varigt budgetbehov fremgår af tabel 7 nedenfor:

Tabel 7. Serviceudgifter

1.000 kr. – 2014 p/l	2013	2014	2015	2016
<i>Serviceudgifter:</i>				
- Foranstaltninger og sagsbehandling	19.200	19.200	19.200	19.200
- Forebyggende og rådgivende institutioner	4.000	4.000	4.000	4.000
- Øvrig tidlig indsats	700	700	700	700
Serviceudgifter i alt	23.900	23.900	23.900	23.900

Tidligere afsatte midler

Se tabel 1.

19.03.2013

Sagsbehandler
Kjeld Rothenberg**Ø103: Flere specialiserede rådgivnings- og behandlingstilbud til børn og unge i familier med alkoholproblemer****Baggrund**

Socialudvalget tilkendegav på sit møde d. 9.1.2013 et ønske om, at der i forhandlingerne om budget 2014 ses på den samlede indsats overfor børn og unge i familier med alkoholproblemer (Socialudvalget 09.01.2013 pkt. 4, ansøgning fra TUBA København om forhøjelse af den økonomiske støtte.)

Problemstilling.

Det anslås, at minimum 6-8.000 københavnske børn og unge vokser op i alkoholbelastede familier. Den nylig gennemførte undersøgelse af underretninger i Københavns Kommune viser, at ca. 7 pct. af underretningerne omhandler misbrug i en eller anden form.

Tilbud til målgruppen.

Københavns Kommune har siden 2007 finansieret et specialiseret rådgivningstilbud under Center for Misbrug: ”De Driker Derhjemme” (DDD), hvor børn og unge op til 20 år i familier med alkoholproblemer kan henvende sig anonymt. Rådgivning gives også på telefon og på nettet. Herudover yder Rådgivningstilbuddet konsulenttjenester til såvel sagsbehandlere i BFCK som skoler og institutioner mv.

For voksne og familier med alkoholproblemer har Københavns Kommune flere behandlingstilbud. Herunder Familieambulatoriet på Thoravej. Tilbudet er normeret med 75 familiepladser. Der arbejdes med at hindre eller mindske skadevirkningerne på børn forårsaget af alkoholmisbruget og mod at opnå stabilitet i familien.

TUBA København, som er en del af foreningen Blå Kors, yder rådgivning og terapi til unge og voksne i alderen 14-35 år, som er vokset op i familier med alkoholmisbrug. Ca. 60 pct. af brugerne er mellem 26 og 35 år. Ca. 2/3 af brugerne er københavnere. Socialforvaltningen er i dialog med TUBA om udarbejdelse af en samarbejdsaftale. I 2012 blev Københavns Kommunes tilskud til aktiviteten hævet fra 0,75 til knap 1,6 mio. kr. om året. TUBA modtager herudover §18 midler med 80.000 kr. En ansøgning om at hæve tilskuddet med 500.000 kr. årligt blev ikke godkendt, idet Socialudvalget i stedet udbad sig nærværende budgetforslag.

Udvikling i henvendelser.”De Driker Derhjemme”

De årlige henvendelser til ”De Driker Derhjemme” er steget fra ca. 650 om året i 2008-2009 til 1.600 om året i perioden 2010-til 2011. I

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet	
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	

2011 varetog institutionen 201 konsulenttydelser. Det er en meget kraftig stigningstakt, som betyder at DDDs kapacitet i dag er strakt til bristepunktet.

TUBA

TUBA oplyser, at antallet af henvendelser i særligt de større byer stiger kontinuerligt. TUBA København fik i 2009 328 nye henvendelser

og fremhæver, at antallet af henvendelser er steget med 38 % de sidste 12 måneder. Foreningen oplever især et pres på de individuelle samtaler, som særligt de mest sårbare unge har gavn af.

Indhold

Problemets omfang sammenholdt med udviklingen i henvendelser peger på et behov for at udvide rådgivnings- og behandlingskapaciteten. Der foreslås ikke nye aktiviteter, men en kapacitetsudvidelse i de eksisterende tilbud.

”De Drikker Derhjemme” og TUBA adskiller sig fra hinanden ved at TUBA tilbyder egentlig terapeutisk behandling. ”De drikker derhjemme” tilbyder en tidlig helhedsorienteret rådgivning i tæt samarbejde med den ramte familie samt børnesagsbehandlerne i København. I kraft heraf samt i kraft af konsulenttydelserne opnår man samtidig at kvalificere børnesagsbehandlernes viden om alkoholrelaterede familieproblemer. De 2 tilbud supplerer hinanden i forhold til målgruppens behov.

I de følgende beskrives et ønske om at udvide de to tilbud. Den kommunale basisbevilling til DDD på 1,1 mio. kr. årligt udløber med udgangen af 2013. Begge modeller forudsætter, at denne bevilling videreføres i 2014. Dette budgetbehov indgår i notat om bevillinger, der udløber i 2013.

Udvidelse af ”De drikker derhjemme”

Forslaget omfatter en udvidelse af rådgivningskapaciteten og konsulenttydelser med særlig fokus på socialrådgiverne på skolerne og socialrådgiverne i daginstitutionerne i DDD.

Der har udviklet sig et godt og tillidsfuldt samarbejde mellem Børnefamilieenhederne og ”Vi drikker derhjemme”. Mere end 25 pct. af rådgivningshenvendelserne til DDD er således formidlet fra Børnefamilieenhederne. Det er positivt, da der er evidens for, at samarbejde med hele familien og netværket virker. Det har vist sig vanskeligere at etablere tilsvarende relationer til skole og institutionsområdet.

Det foreslås på den baggrund, at udbygge DDD med to alkoholkonsulenter, hvis primære funktion bliver at opdyrke

relationen til skolesocialrådgiverne og daginstitutionssocialrådgiverne med henblik på at sikre, at disse personalegrupper får tilført

- Faglig viden og en fælles forståelse af alkoholrelaterede familieproblemer,
- Indsigt i metoder og tilgange, der kan hjælpe dem med at få øje på børn og unge fra familier med alkoholproblemer, samt iværksætte hjælp til børnene og familierne på en måde der respekterer familierne og deres relation til skole og institution.
- I lighed med DDDs samarbejdspraksis med Børnefamilieenhederne skal de systematisk udføre opsøgende, informerende og støttende indsatser på skolerne og institutionerne og herunder yde konkret støtte i enkeltsager i det ønskede omfang.

Udvidelse af behandlingskapaciteten i TUBA

TUBA har oplyst, at en forøgelse af det økonomiske tilskud med 500.000 kr. årligt vil betyde yderligere 50 løbende individuelle behandlingspladser til unge mellem 14 og 35 år.

Som oplyst er ca. 60 pct. af brugerne mellem 26 og 35 år og ca. 2/3 af brugerne Københavnerne.

Det forudsættes, at der kan indgås en samarbejdsaftale med TUBA, der prioriterer unge Københavnerne og herunder ikke mindst unge under 18 år.

De økonomiske konsekvenser.

I nærværende notat behandles som nævnt alene udgifterne ved en udvidelse af kapaciteten i DDD. Bevillingsudløb til DDD indgår i særskilt notat herom.

Tabel 1. Serviceudgifter ved udvidelse af DDD, samt øget driftstilskud til TUBA

1.000 kr. – 2014 p/l	2014	2015	2016	2017
<i>Serviceudgifter:</i>				
- Udvidelse af DD med 2 Alkoholkonsulenter à 550.000 kr.	1.100	1.100	1.100	1.100
- Overhead vedr. DDD	200	200	200	200
- Øget tilskud til TUBA	500	500	500	500
Serviceudgifter i alt	1.800	1.800	1.800	1.800

Tabel 2 Tidsangivelse for driftsaktivitet Model 1 og 2

Driftsaktivitet, tidsangivelse	2014				2015				2016				2017			
	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv
- <i>Projekt igangsat</i>	X															

- BR-bevilling givet	X																
- Projekt sat i fuld drift	X																
- Projekt afsluttet																	

Tidligere afsatte midler

DDD var i perioden 2007-2009 et forsøgsprojekt. På baggrund af de gode erfaringer blev det i forbindelse med budget 2010 besluttet at forlænge DDD i yderligere 4 år.

Det kommunale tilskud til TUBA blev i forbindelse med budget 2011 øget med 800.000 kr. til knap 1,6 mio. kr. årligt i 4 år med baggrund i en tildeling af satspuljemidler til TUBA, som forudsatte en tilsvarende kommunal medfinansiering.

Table 3. Afsatte midler på området i tidligere aftaler:

1.000 kr. (løbende p/l)	2012	2013	2014	2015	2016
<i>Budgetaftale 2010:</i> DDD	1.100	1.100			
<i>Budgetaftale 2011:</i> TUBA	1.600	1.600	1.600		
Afsatte midler i alt	2.700	2.700	1.600		
Heraf forbrugt	2.700				

Ø201: Ønskeforslag om mere og bedre støtte til borgere med sindslidelse i egen bolig

14-03-2013

Sagsnr.
2012-180413Dokumentnr.
2013-42105

Baggrund

Efterspørgslen på ydelser i regi af socialpsykiatrien stiger. Det skyldes både at der kommer flere borgere i målgruppen, og at den enkelte borger har større behov, hvilket hænger tæt sammen med udviklingen i behandlingspsykiatriens indsats.

I perioden 2000-2008 steg antallet af borgere, der er i kontakt med det psykiatriske system med 40 pct.², hvilket blev fulgt af en markant omlægning fra sengebaseret til ambulante behandling. Stigningen i antal patienter er efterfølgende fladet ud, men patienternes gennemsnitlige antal kontakter er fortsat med at falde fra 2009 til 2011. Se udvalgte aktivitetstal i tabel 1 nedenfor.

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet	
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	

Tabel 1: Udvikling i aktiviteten i Region Hovedstadens Psykiatri

	2009-2011
Antal patienter	1,2%
Antal sengedage	-27,7%
Gennemsnitlig indlæggelsestid	-11,3%
Antal genindlæggelser	3,6%
Antal ambulante besøg	2,8%
Antal sengedage + ambulante besøg pr. patient	-16,8%

Kilde: Danske Regioners årlige benchmarking

Denne udvikling betyder, at kommunen skal modtage nogle borgere, som er mindre stabile, fordi de udskrives tidligere. Det stiller højere krav til den sociale indsats – både i omfang og indhold.

I det følgende beskrives en række ønsker til nye initiativer, der alle tager afsæt i denne overordnede udfordring på området. Forslagene ligger i forlængelse af forslagene om anvendelse af demografimidler i budgetnotat herom.

1. forslag: Akutte overnatningspladser

Baggrund

Som beskrevet i budgetnotat Ø202 om demografibetinget ressourcebehov, er der i dag ingen støttemuligheder i nattetimerne for borgere med sindslidelse i egen bolig. Det foreslås derfor at anvende demografimidler til et nattetilbud bemandet med to medarbejdere, der kan give støtte pr. telefon eller eventuelt ved fremmøde.

Indhold

² Opgaveudvikling på psykiatriområdet, Dansk Sundhedsinstitut 2011.

Udover mulighed for at komme i kontakt med socialfagligt personale foreslår nærværende budgetnotat, at nattetilbuddet udvides med en mulighed for at overnatte i særligt kritiske situationer.

I dag er der i begrænset omfang mulighed for, at tidligere beboere kan opsøge og eventuelt overnattet på deres tidligere botilbud, efter de er flyttet ud. Hvis tilbuddet om overnatningsmuligheder skal komme en bredere kreds end tidligere beboere til gode og i øvrigt også være et tilbud lang tid efter, man er flyttet, vil det være hensigtsmæssigt at etablere et mere formaliseret akut overnatningstilbud.

Det skal konkretiseres nærmere, hvor stedet skal placeres og organiseres. Det vurderes dog, at stedet enten vil skulle etableres i tilknytning til et eksisterende værested eller ved etablering af et nyt tilbud i kommunale lokaler. Det vurderes at give for meget uro for de faste beboere, hvis nattetilbuddet etableres på et botilbud.

Der er endnu ikke fundet et konkret sted, hvor pladserne kan etableres, men det vurderes at være realistisk at finde egnede lokaler, der er kommunalt ejede og dermed ikke kræver deponering. Stedet dimensioneres med ca. 10-15 pladser. Denne kapacitet vil formentlig være i overkanten, men i og med der vil skulle være en minimumsbemanning på to nattevagter, vil der ikke være væsentligt billigere at etablere færre pladser.

Overnatningspladserne vil medføre en ekstraudgift til blandt andet husleje og andre driftsudgifter på ca. 2 mio. kr. under forudsætning af at stedet allerede er bemanded med to medarbejdere finansieret af demografimidler. Hertil kommer anlægsudgifter på 3 mio. kr.

Forventet effekt

Tilbuddet er først og fremmest et kvalitetsløft i støtten til borgere i eget hjem, som forventes at forebygge tilbagefald og unødige genindlæggelser for den enkelte. Tilbuddet vil have en tryghedsskabende effekt, som kan understøtte, at borgere tør flytte ud fra et botilbud.

2. forslag:

Afvikling af venteliste via intensiv hjemmevejlederstøtte

Baggrund

I budgetnotat Ø202 om demografibetinget ressourcebehov foreslås at ansætte flere hjemmevejledere, der kan håndtere det øgede pres, der er kommet/ forventes at komme på socialpsykiatrien. Herudover vurderes der at være et potentiale for at mindske ventelisten til botilbud ved at tilbyde dem hjemmevejledning i eget hjem i stedet. Konkret vurderes, at der i dag er ca. 25 personer, som står på venteliste til et botilbud, men som reelt har behov for et tilbud, der ligger mellem det eksisterende serviceniveau for hjemmevejledning og botilbud.

Indhold

Disse mennesker kan have en bolig, som de kan fastholdes i, hvis omfanget af hjemmevejledning er tilstrækkelig. Under forudsætning af, at der er etableret mulighed for støtte i aften- og nattetimer i akutte situationer, som beskrevet i forslag 1, vil det medføre udgifter til visiteret hjemmevejlederstøtte i dagtimerne på 2,5 mio. kr., hvilket kan skaleres ned, hvis ventelisteafviklingen sættes tilsvarende ned.

Effekt

Forslaget vil medføre en udvidelse af den samlede kapacitet, så ventelisten kan mindskes med 25 personer.

For de borgere, som vil være i målgruppen for dette forslag, vil det visiterede timeantal formentlig være stort set det samme på et botilbud, som de tilbydes i hjemmevejledning. Den økonomisk gevinst forbundet med at etablere flere hjemmevejlederforløb i forhold til at udvide antallet af botilbudspladser ligger dermed primært i sparede anlægsmidler. Det vurderes dog, at de pågældende borgere vil foretrække støtte i eget hjem, og det vil være mere recoveryunderstøttende. Herudover vil det alt andet lige være lettere at justere støtten løbende i eget hjem i takt med, at borgeren forhåbentligt kommer sig. Og endelig er der ikke behov for at afsætte anlægsmidler til at nedbringe ventelisten.

3. forslag: Styrket beskæftigelsesindsats – obs. Budgetbehov indgår i særskilt ønskeforslag Ø204

Baggrund

For mange borgere med sindslidelse er beskæftigelse et væsentligt element i at komme sig. Erfaringer fra den eksisterende beskæftigelsesindsats er, at mange borgere har lyst til at komme i beskæftigelse, men mangler støtte til en nærmere afklaring eller til at finde og komme i gang med et job.

Indhold

En stor del af denne indsats skal ydes af eller i samarbejde med Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, men det vil også være frugtbart at styrke de afklarende og forberedende indsatser, som kan foregå i Socialforvaltningen.

Socialforvaltningen har allerede to bydækkende tilbud; Fremtidsfabrikken, der tilbyder afklarende og kompetencegivende forløb, samt ViVil der er en særlig jobformidling for borgere med sindslidelse. Det foreslås at udvide samt intensivere begge disse tilbud, ved at tilføre Fremtidsfabrikken 1 mio. kr. og ViVil 1,5 mio. kr.

Fremtidsfabrikken og ViVil har samarbejdet omkring en fleksibel og håndholdt jobformidling til unge kontanthjælpsmodtagere under 30 år med sindslidelse. VIVIL har hjulpet de unge med at finde praktikplads efter endt forløb hos Fremtidsfabrikken, for at sikre at de ikke falder ned mellem to stole i forbindelse med overgangen fra Fremtidsfabrikken til et andet beskæftigelsestilbud. Det forslås, at der ansættes 3 beskæftigelseskoordinatorer, der kan støtte borgere i deres forløb, men også kan være opsøgende omkring borgere, der pt. ikke er i et beskæftigelsesrettet tilbud. Koordinatorerne skal hjælpe til med at afklare de unges ønsker til fremtidig beskæftigelse/uddannelse – men allermost vejlede og støtte den unge til selv at tage de nødvendige skridt for at nå dertil. Udgiften hertil vil være 1,5 mio. kr. årligt.

Effekt

- Ca. 12 nye pladser hos Fremtidsfabrikken
- VIVIL forventes at kunne opnormere kapaciteten med ca. 150 borgere
- Øget information og motivation til førtidspensionister omkring beskæftigelse

De forberedende og afklarende indsatser vil ikke kunne aflæses direkte i beskæftigelsespejlemærket, men vil understøtte at borgerne kommer i et job, som kan aflæses.

4. forslag: Forebyggelse via kursus for pårørende

Baggrund

CBS har på vegne af pårørendeforeningen Bedre Psykiatri foretaget en analyse, der viser, at bedre pårørendeinddragelse kan spare 1,5 milliarder kr. på landsplan. Besparelsen er et resultat af, at færre ender på overførselsindkomster, og at der kommer flere skatteindtægter, fordi flere mennesker med skizofreni vil bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet.

Beregningerne er et udtryk for, at man kan forebygge konsekvenserne af en sindslidelse ved at støtte borgerens netværk, så de bliver bedre i stand til at støtte det menneske, som bliver ramt af en sindslidelse. En indsats for pårørende kan således være med til at imødekomme nogle af de støttebehov, borgerne har efter en forholdsvis kort indlæggelse.

Indhold

Konkret foreslås at afprøve den manualbaserede metode Horizon, som er et 12 timers kursusforløb, der lærer pårørende om psykisk sygdom, om hvordan de konkret kan hjælpe deres nære, forbygge krise og tilbagefald samt forbygge stigma af sindslidelse. Metoden er implementeret i 15 andre lande og har meget lovende resultater.

Udgiften hertil vil være i størrelsesordenen 2 mio. kr. årligt i minimum to år, hvilket dækker oversættelse og udvikling af metoden til en dansk kontekst, uddannelse af ca. 12 medarbejdere (to i hvert

center) og frikøb af medarbejderne svarende til to måneder årligt. Metoden vil hermed kunne afprøves overfor 24 hold á 10 mennesker, i alt 240 pårørende.

Effekt

Det forventes at en øget pårørende indsats på sigt vil mindske behovet for professionel støtte, idet den enkeltes problemer forebygges.

De forventede afledte besparelser i form af færre udgifter til overførselsindkomster og flere skatteindtægter, er ikke medregnet.

De økonomiske konsekvenser

Tabel 2. Serviceudgifter

1.000 kr. – 2014 p/l	2014	2015	2016	2017
<i>Serviceudgifter:</i>				
1. Overnatningspladser	2.000	2.000	2.000	2.000
2. Ventelisteafvikling	2.500	2.500	2.500	2.500
3. Styrket beskæftigelsesindsats – behov fremgår af Ø204	-	-	-	-
4. Undervisning af pårørende	2.000	2.000		
Serviceudgifter i alt	6.500	6.500	4.500	4.500

17.12.2012

Ø202: Demografibetinget ressourcebehov borgere med sindslidelse i 2014 og frem Sagsbehandler
Jan K. Hansen**Baggrund og tidligere afsatte midler**

I løbet af de seneste 10 år er sket en befolkningstilvækst på et par procent, som i sig selv øger efterspørgslen på tilbud til borgere med psykiske lidelser. Men hertil kommer, at antallet af borgere, der er i kontakt med det psykiatriske system i samme periode er steget med 40 pct.³ Denne udvikling giver en stigende efterspørgsel efter støtte i kommunalt regi.

Socialforvaltningens budget til borgere med sindslidelse demografireguleres ikke automatisk. Det fremgår af budgetaftale 2013, at ”Økonomiforvaltningen og Socialforvaltningen frem mod budget 2014 udarbejder en model for, hvorledes budgetbehovet for 2014 og frem vedrørende borgere med sindslidelse kan indgå i budgetforhandlingerne”

I budgetaftalen for 2013 fik området tilført 5,7 mio. kr. til opretholdelse af serviceniveauet. Midlerne blev udmøntet med 4,1 mio. kr. til en styrket indsats for borgere i eget hjem i dagtimerne, samt i aften- og nattetimer eller weekender. Desuden er der afsat 1,1 mio. kr. til en videreførelse af beskæftigelsesindsatsen for borgere med sindslidelse (VIVIL) samt 0,5 mio. kr. til ansættelse af en koordinator i myndighedscentret til en styrket indsats overfor færdigbehandlede patienter.

Herudover har området i tidligere budgetaftaler fået tilført driftsmidler i forbindelse med opførelse af nye boliger.

Tildelinger for de seneste budgetaftaler, samt udviklingen i budgettet på området samlet set, fremgår nedenfor:

Table 1. Afsatte midler på området i tidligere budgetaftaler, samt forbrug/regnskab (2013 p/l):

År (mio.)	2009	2010	2011	2012	2013
Basisbudget, rensat for nye opgaver og demografi	861,2	876,3	855,6	870,4	864,5
Hjemmevejledere i boligområderne	-	-	-	3,2	-
Driftsmidler til nye boliger	20,1	-	-	-	-
Driftsmidler til nye boliger	-	-	17,2	-	-
Driftsmidler til 64 nye boliger – heraf 21 boliger til Borgere med sindslidelse**	-	-	-	-	8,9
Demografitilførsel i budgetaftale 2013	-	-	-	-	5,7

³ Opgaveudvikling på psykiatriområdet, Dansk Sundhedsinstitut 2011.

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet	
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	

Samlet budget	881,3	876,3	872,8	873,6	879,1
Forbrug	872,4	882,2	862,5	859,4	-
Afvigelse	8,9	-5,9	10,3	14,2	-

Beregnet ændring i budgetbehovet i 2014 og frem

Befolkningen i aldersgruppen 18-64-årige ventes at stige med ca. 8.700 borgere fra 2013 til 2014. Det beregnede budgetbehov tager i lighed med beregningen for 2013 udgangspunkt i modellen for aktivitetstilpasning af budget (automatisk demografiregulering) for borgere med handicap, og de aktivitetsopdelinger og kompensationsgrader, der er aftalt heri.

For at kunne opretholde samme serviceniveau som i dag, bør bevillingsområdet tilføres 12,8 mio.kr. i 2014. Beregningen fremgår af bilag 1.

Beskrivelse af det konkrete budgetbehov i 2014

Som beskrevet ovenfor betyder den rene demografiske udvikling, at efterspørgslen på ydelser i regi af socialpsykiatrien stiger. Herudover betyder udviklingen i regionens behandlingspsykiatriske indsats, at den enkelte borger har større behov end tidligere.

I perioden 2000-2008 steg antallet af borgere, der er i kontakt med det psykiatriske system med 40 pct.⁴, hvilket blev fulgt af en markant omlægning fra sengebaseret til ambulante behandling. Stigningen i antal patienter er efterfølgende fladet ud, men patienternes gennemsnitlige antal kontakter er fortsat med at falde fra 2009 til 2011. Se udvalgte aktivitetstal i tabel 5 nedenfor.

Tabel 2: Udvikling i aktiviteten i Region Hovedstadens Psykiatri

	2009-2011
Antal patienter	1,2%
Antal sengedage	-27,7%
Gennemsnitlig indlæggelsestid	-11,3%
Antal genindlæggelser	3,6%
Antal ambulante besøg	2,8%
Antal sengedage + ambulante besøg pr. patient	-16,8%

Kilde: Danske Regioners årlige benchmarking

Denne udvikling betyder, at kommunen skal modtage nogle borgere, som er mindre stabile, fordi de udskrives tidligere, og det stiller højere krav til den sociale indsats – både i omfang og indhold.

Såfremt psykiatriområdet får tilført demografimidler i 2014, foreslås midlerne udmøntet som følger:

1. Opretholdelse af serviceniveau på hjemmevejlederområdet

⁴ Opgaveudvikling på psykiatriområdet, Dansk Sundhedsinstitut 2011.

- (5 mio. kr.)
2. Styrke forudsætningerne for mindre indgribende støtte via mulighed for støtte i eget hjem i nattetimer (3 mio. kr.)
  3. Ekstra sagsbehandlere til at håndtere øget efterspørgsel (1,0 mio. kr.)
  4. Budget til køb af flere pladser som følge af pres på ventelisten, midlertidige og længere varende botilbud (3,8 mio. kr.)

Ad. 1. Opretholdelse af serviceniveau på hjemmevejlederområdet (5 mio. kr.)

Det er beskrevet indledningsvis at der gennem de senere år er sket en tilgang til målgruppen på minimum 14 pct. Hvis hele denne tilgang skal kunne håndteres i hjemmevejlederregi vil det kræve, at der ansættes ca. 10 ekstra hjemmevejledere. I denne beregning er der ikke taget højde for, at målgruppen også har fået større støttebehov.

Ad. 2 Mulighed for støtte i nattetimer

Baggrund

For at kunne imødekomme borgenes større støttebehov mest effektivt, er der behov for en opprioritering af støtten i eget hjem – både fordi det er mindre indgribende støtte end et botilbud, men også fordi en benchmark analyse af kommunerne i Region Hovedstaden indikerer, at København har potentiale for at udvikle støtten i egen bolig. Som det ses i tabellen herunder har København en meget lav andel modtagere af hjemmevejlederstøtte sammenlignet med de øvrige kommuner i Region.

Tabel 3: Udvalgte nøgletal fra benchmark analyse af kommunerne i Region Hovedstaden

	Enhedsudgift kr.	Modtagere pr. 1000 18-64 årige borgere
Hjemmevejlederstøtte (§ 85 i Serviceloven)		
Laveste	11.975	0,5
Højeste	776.923	17,5
Gennemsnit	148.539	6,1
København	21.586	2,2

Samtidigt viser VUM profilerne for de borgere, som bor på botilbud, at der er en gruppe, som får det laveste støtteniveau på ca. 3 timer ugentligt. Den faglige begrundelse for, at de bor på et botilbud – trods det relativt lave støttebehov – er, at de har behov for den tryghed der ligger i at kunne få hjælp døgnet rundt, hvilket ikke er muligt, når man bor i egen bolig i København, jf. oversigten nedenfor.

Tabel 4: Oversigt over støttemuligheder for borgere i eget hjem

	Hverdage	Weekend
Dag	Hjemmevejleder	
	Aktivitets- og samværstilbud	Få aktivitets- og samværstilbud, særligt søndag

Aften	Telefonrådgivning + få aktivitets- og samværstilbud	Telefonrådgivning + få aktivitets- og samværstilbud
Nat		

Hvis det øgede pres skal håndteres, og det fortsatte flow fra botilbud til egen bolig understøttes, er der behov for at give borgerne et sikkerhedsnet i form af muligheden for at komme i kontakt med nogen døgnet rundt.

Indhold

Det foreslås derfor at udvide støttemulighederne i nattetimer for at øge trygheden for borgere i egen bolig.

Det skal afklares nærmere, i hvilket omfang støtten skal være i form af henholdsvis visiterede hjemmevejledere og åbne aktivitets- og samværstilbud. Udgangspunktet er, at der er et potentiale for at sammentænke de to tilbudstyper i højere grad end det sker i dag. Udgifterne til tilbuddet vil være 3 mio. kr., hvilket vil muliggøre at der er ca. 2 medarbejdere til stede alle nætter alle ugens dage. Det forudsættes, at tilbuddet forankres ledelsesmæssigt på et eksisterende tilbud.

Udover mulighed for at komme i kontakt med socialfagligt personale, kan tilbuddet indeholde mulighed for overnatning, så borgere i eget hjem har mulighed for at overnatte i særligt kritiske situationer. Overnatningsmuligheden vil dog ikke kunne rummes indenfor demografimidlerne, men vil kræve tilførsel af yderligere midler, hvilket indgår i Ø201 om bedre støtte i egen bolig.

Forventet effekt

Tilbuddet er først og fremmest et kvalitetsløft i støtten til borgere i eget hjem, som forventes at forebygge tilbagefald og unødige genindlæggelser for den enkelte.

Det vurderes, at tilbuddet er nødvendigt for at kunne fastholde flowet fra botilbud på ca. 10 pct., da de borgere, der i dag har potentiale for at flytte, har større behov end de borgere, som flyttede i første bølge.

Ad. 3. Ansættelse af 2 ekstra sagsbehandlere på SCK

Der ønskes også afsat 1,0 mio.kr. til ansættelse af 2 ekstra sagsbehandlere i Socialcenter København.

Dansk Socialrådgiverforening anbefaler en caseload på mellem 55 og 70 sager per sagsbehandler på voksenpsykiatriområdet. Med udgangspunkt i ovenstående beregninger om, at den demografiske udvikling betyder, at der kommer knap 50 ekstra borgere i målgruppen i 2014, medfører det isoleret set et behov for 1 ekstra sagsbehandler.

Socialcenter København har dog i dag en caseload på mellem 105-110 sager per sagsbehandler, så det foreslås at styrke området med yderligere en sagsbehandler, blandt andet med henblik på at styrke SKI forløbene (særligt koordinerede indsatser, tidligere kendt som koordinerende kontaktperson). En styrkelse heraf vil være et effektivt redskab til en koordineret indsats for unge sindslidende. Kernen i SKI er koordinering og samarbejde imellem involverede aktører (psykiatri, kriminalforsorg, BIF og andre myndighedscentre).

Ad. 4. Køb af flere botilbudspladser

For at bibeholde dækningsgraden på botilbudspladser og socialpædagogisk bistand er det nødvendigt at tilføre området midler. Tilførelse af midler vil betyde at ventelisten og ventetiden på botilbud ikke vil blive øget i takt med en stigning i målgruppen. Midlerne tilføres køb og salg af pladser da aktiviteten her uden videre omkostninger kan øges gennem køb af pladser på private tilbud eller i andre kommuner. Dette kombineret med midler til socialpædagogisk støtte vil muliggøre etablering af målrettede tilbud til den differentierede målgruppe af unge sindslidende samt øvrige borgere på ventelisten hvor der måtte opstå akutte behov.

De økonomiske konsekvenser

Tabel 5. Serviceudgifter

Mio. kr. – 2013 p/l	2013	2014	2015	2016
<i>Serviceudgifter:</i>				
Opretholdelse af serviceniveau for hjemmevejledere	5,0	5,0	5,0	5,0
Akuttetilbud i weekender og nattetimer u/ overnatning	3,0	3,0	3,0	3,0
2 sagsbehandlere, Socialcenteret	1,0	1,0	1,0	1,0
Køb af flere botilbudspladser	3,8	3,8	3,8	3,8
I alt	12,8	12,8	12,8	12,8

Konsekvenser af manglende tilførsel af demografimidler

Såfremt området ikke tilføres ekstra midler til kompensation for befolkningsstigningen, vil det være nødvendigt at tilpasse serviceniveauet, herunder kvaliteten af sagsbehandlingen i forbindelse med udmeldingen af Budget 2014. Manglende tilførsel af demografimidler vil ligeledes forventes at have konsekvenser for ventelisten til botilbud.

Bilag 1: Beregning af demografibetinget budgetbehov i 2014 og frem

Beregnet ændring i budgetbehovet i 2014 og frem

Som det fremgår af tabel 1 forventes befolkningen i aldersgruppen 18-64-årige at stige med ca. 8.700 borgere fra 2013 til 2014.

Tabel 1. Udviklingen i befolkningen 18 – 64-årige

Befolkningsprognose*	2012	2013	2014	2015
18-64-årige	395.094	402.541	411.233	421.526
Ændring	-	7.447	8.692	10.293

* Demografital fra befolkningsprognosen 2013 pr. marts 2013

Det beregnede budgetbehov tager i lighed med beregningen for 2013 udgangspunkt i modellen for aktivitetstilpasning af budget (automatisk demografiregulering) for borgere med handicap, og de aktivitetsopdelinger og kompensationsgrader, der er aftalt heri.

Det relevante budget udgør i alt 628,9 mio.kr. og fordeler sig i 2013 som følger:

Tabel 2. Budget og mængder på døgn og dagtilbud

1.000 kr. 2013-pl	Vedtaget budget 2013	Helårspladser i 2013	Enhedspris	Kompensationsgrad	Marginal pris
5.38.50 Længerevarende botilbud - egne pladser	429.597	839	512,0	94,00%	481,3
5.38.50 Længerevarende botilbud - købte pladser	26.231	41	639,8	100,00%	639,8
5.38.52 Midlertidige botilbud - egne pladser	71.026	268	265,0	93,00%	246,5
5.38.52 Midlertidige botilbud - købte pladser	30.636	51	600,7	100,00%	600,7
5.38.58 Beskyttet beskæftigelse - købte pladser	7.575	91	83,2	100,00%	83,2
5.38.59 Aktivitets- og samværstilbud - egne pladser	62.135	861	72,2	90,00%	65,0
5.38.59 Aktivitets- og samværstilbud - købte pladser	1.651	11	150,1	100,00%	150,1
I alt	628.851	2.162	290,9		

Mængden (antal pladser) skal ses i forhold til, at der i den samlede aldersgruppe 18-64-årige pr. 1. januar 2012 er 395.094 personer, hvilket giver en dækningsgrad på 0,543 pct.

Aldersgruppen 18-64-årige forventes som nævnt at stige med 8.700 personer fra 2013 til 2014, hvilket alt andet lige vil give en stigning i målgruppen på 48,2 personer, jfr. tabel 3. I tabel 3 fremgår en udregning af budgetbehov i 2014 med udgangspunkt i den kendte marginalpris.

Tabel 3. Dækningsgrad og budgetbehov på døgn- og dagtilbud

	Dækningsgrad	Stigning i målgruppe i 2014*	Øget budgetbehov i 1.000 kr.**
5.38.50 Længerevarende botilbud - egne pladser	0,208%	18,1	8.712
5.38.50 Længerevarende botilbud - købte pladser	0,010%	0,9	576
5.38.52 Midlertidige botilbud - egne pladser	0,067%	5,8	1.430
5.38.52 Midlertidige botilbud - købte pladser	0,013%	1,1	661
5.38.58 Beskyttet beskæftigelse	0,023%	2,0	166
5.38.59 Aktivitets- og samværstilbud - egne pladser	0,214%	18,6	1.209
5.38.59 Aktivitets- og samværstilbud - købte pladser	0,003%	0,2	30
I alt	0,537%	46,7	12.783

* Beregnet på baggrund af den forventede stigning i befolkningen fra 2013 til 2014, sat ift. dækningsgraden

** Beregnet med udgangspunkt i den beregnede marginale pladspris

For at kunne opretholde samme serviceniveau som i dag, bør bevillingsområdet tilføres 12,8 mio. kr. i 2014.

Ø203 Muhabet – fremtidigt finansieringsbehov

Notat under udarbejdelse

Ø204 Beskæftigelse, borgere med sindslidelse

Budgetnotat er bilag til indstilling om analyse af målgruppen for beskæftigelsespejlemærket, der behandles på SUD 3. april. Såfremt budgetnotat godkendes, indføres det i kataloget efterfølgende

dd. m. 2013

Ø301: Ønskeforslag vedr. styrket kvalitet på krisecentre

Sagsbehandler

Navn

Baggrund

Socialforvaltningen har den seneste årrække oplevet øget efterspørgsel på krisecenterpladser med et varigt merforbrug på køb af pladser på udenbys krisecentre til følge.

Det er desuden forvaltningens vurdering, at de borgere, der kommer på krisecentrene både efter servicelovens § 109 (voldsramte kvinder og børn) og § 110 (socialt udsatte familier) i stigende grad har komplekse sociale problemer. I den sammenhæng er det væsentligt at bemærke, at den gennemsnitlige takst på Socialforvaltningens krisecentre ligger væsentligt under den gennemsnitlige takst på landets krisecentre.

Tabel på vej.

Den lave pladspris og dermed lave medarbejdernormering på Socialforvaltningens krisecentre betyder, at der er mindre faglig kapacitet til at gribe de mange udfordringer hos målgruppen. Der er således begrænsede muligheder for en grundig afklaring af borgerens situation og begrænsede ressourcer til at hjælpe kvinderne og familierne med at komme gennem deres akutte krise. Disse begrænsninger forventes at bidrage til, at der går endnu længere tid, før kvindernes og familiernes situation er afhjulpet, hvilket igen medfører lange opholdstider.

Det lave serviceniveau på forvaltningens egne tilbud betyder stigende behov for at købe pladser på andre krisecentre, der kan matche målgruppens behov. Det er også mere attraktivt for borgerne at henvende sig på andre krisecentre, hvor der i gennemsnit er en langt højere normering.

For at imødegå ovennævnte udfordringer, ønskes det, at krisecenterindsatsen udvikles for at skabe bedre og mere langvarige løsninger for de familier, der opholder sig på krisecentrene.

Indhold

Socialudvalget har besluttet, at Socialforvaltningen skal udarbejde en strategi for kriseramte kvinder og familier, og Socialudvalget godkendte forvaltningens forslag til fokusområder i strategien på mødet den 21. november 2012.

Strategien skal forbedre indsatsen for både voksne og børn på krisecentrene, samt styrke forebyggelse og efterværn for at nedbringe

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet	
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	

behovet for et krisecenterophold. Derudover har strategien til formål at sikre bedre udnyttelse af egne pladser, således at merforbruget vedrørende køb af udenbys pladser kan nedbringes.

I nærværende ønskeforslag foreslås tiltag, der kan styrke indsatsen på området for den nuværende målgruppe. I arbejdet med strategien vil der blive udarbejdet forslag til en udvidelse af tilbudsviften. Udvidelsen handler både om at skabe flere forebyggende initiativer med henblik på at skabe et tidligt alternativ til et krisecenterophold. Udvidelsen handler også om at undersøge muligheden for at differentiere indsatsen yderligere, eksempelvis i forhold til unge, borgere med anden etnisk baggrund mv.

Desuden skal der afdækkes muligheder for at tilpasse krisecenterindsatsen til den enkelte borger, så der eksempelvis er en mere intensiv støtte til krisehåndtering i den første periode og en mindre intensiv indsats i den sidste periode, hvor der i højere grad arbejdes med at gøre borgerne parate til tilværelsen efter krisecentret. Herunder skal snitfladen til nødboliger efter den såkaldte 'husvildeparagraf' (servicelovens § 80) belyses. Disse forslag vil blive udarbejdet med henblik på budgetforhandlingerne for 2015.

Styrket myndighedsindsats

Socialforvaltningen har hidtil haft gode erfaringer med en såkaldt task force/ udenbys enhed forankret i Hjemløseenheden under Socialcenter København. Task forcen er finansieret af midler under hjemløsestrategien, som udløber med udgangen af 2013. Forankring af de forskellige aktiviteter under Hjemløsestrategien, herunder også forankring af de nuværende sagsbehandlere i task force, indgår i budgetnotat om bevillingsudløb i 2013.

På grund af beboernes ofte komplekse sociale situation er der behov for et tæt samarbejde mellem myndigheden og krisecentrene for at skabe en god og varig løsning for kvinderne og familierne på krisecentrene. Socialforvaltningen foreslår derfor at udbygge task forcen med yderligere tre myndighedssagsbehandlere.

Derudover vurderer Socialforvaltningen, at man med en god solid myndighedssagsbehandling og en handleplan for borgeren lovligt kan træffe beslutning om, at borgere på andre krisecentre skal flytte hjem til et egnet tilbud i København. Her kan Socialforvaltningen arbejde mere målrettet for en langsigtet løsning for borgeren. Det foreslås derfor, at en del af task forcen skal tilegnes borgere på udenbys krisecentre og herberger. Med en sådan styrket indsats forventer Socialforvaltningen derfor også bedre mulighed for at styre udgifterne til køb af udenbys pladser.

Styrket kvalitet på krisecentrene

Normeringen på Socialforvaltningens krisecentre er i dag blandt landets laveste. Således er den gennemsnitlige takst på Socialforvaltningens krisecentre som nævnt 1/3 af den gennemsnitlige takst på landets øvrige krisecentre.

Samtidig oplever Socialforvaltningen en stigende kompleksitet blandt de familier, der henvender sig på et krisecenter. Således har op til 80 procent af de familier, der henvender sig på et krisecenter, tidligere været i kontakt med Socialforvaltningen. Enten i form af ansøgning om enkeltydelser, anvisning af en social bolig, men også for en del af børnene gælder det, at der er en sag i børnefamiliecentret.

Mange af familierne mangler fundamentale evner til at navigere i samfundet, og de mangler tilknytning til både socialt netværk og til uddannelse og arbejdsmarked. Der er derfor også stor sandsynlighed for, at familierne vender tilbage til Socialforvaltningen – enten til et krisecenter eller et andet af forvaltningens tilbud.

Således vurderer Socialforvaltningen, at der ligger en udfordrende og væsentlig social opgave i indsatsen på krisecentrene. En målrettet og effektiv indsats på krisecentrene kan derfor bidrage til at få afhjulpet situationen i familierne og sikre, at der findes en langvarig løsning. Socialforvaltningen ønsker derfor et markant løft af normeringen på krisecentrene, så målgruppens udfordringer bedre kan blive imødekommet. Samtidig vil en højere normering bidrage til at styrke flow på krisecentrene, da borgerens situation hurtigere kan afklares og afhjælpes.

Da der er statsrefusion på området på 50 %, vil halvdelen af udgifterne til kvalitetsløftet blive finansieret af staten.

Styrket efterværn for kvinder truet med/udsat for vold

Udover at styrke indsatsen på krisecentrene ønsker forvaltningen også at styrke indsatsen efter krisecenteropholdet. Som følge af servicelovens § 109, stk. 4 tilbyder krisecentrene i dag familierådgivning til voldsramte kvinder med børn, når de flytter fra et krisecenter.

Socialforvaltningen ønsker at styrke den nuværende familierådgiverordning til dels at give en mere intensiv indsats for kvinderne omfattet af ordningen, men dels for også at tilbyde kvinder uden børn en familierådgiver. Kvinder, som har været i voldelige parforhold har ofte også hyppigt været udsat for økonomisk kontrol og har ikke overblik over egen økonomi. Forvaltningen ønsker derfor, at familierådgivernes kompetence udvides til at omfatte særlig ekspertise i økonomisk rådgivning.

For kvinderne udsat for vold skal den styrkede indsats forebygge, at hun vender tilbage til voldsudøveren, herunder for at forebygge

tilbagevenden til krisecentret. Tiltaget vurderes derfor også at have en positiv effekt på det stigende pres på krisecenterpladserne.

Flere sikre pladser på krisecentrene

Forvaltningen har tidligere brugt det selvejende krisecenter, Kvindehemmet, til at dække behovet for sikre pladser, men Kvindehemmet har pr. 2013 opsagt driftsoverenskomsten. Forvaltningen er derfor nødt til i højere grad at købe sig til sikre pladser. Forvaltningen ønsker derfor at sikre en andel af forvaltningens egne pladser.

Anlægsudgifterne og afledte driftsudgifter hertil er endnu ikke beregnede.

De økonomiske konsekvenser

I tabellen nedenfor fremgår budgetønskerne i budget 2014.

Table 1. Serviceudgifter

1.000 kr. – 2014 p/l	2014	2015	2016	2017
<i>Serviceudgifter:</i>				
- Midler til at udvide task force med 3 sagsbehandlere	1.500	1.500	1.500	1.500
- Styrkelse af efterværn ved at udvide familierådgivningen	1.500	1.500	1.500	1.500
- Midler til styrke kvaliteten på krisecentrene	10.000	10.000	10.000	10.000
Indtægter fra statsrefusion	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Serviceudgifter i alt	8.000	8.000	8.000	8.000

Table 2. Anlægsudgifter

1.000 kr. – 2014 p/l	2014	2015	2016	2017	*
<i>Anlæg:</i>					
Sikring af kvindekrisecenter	??				*
Anlægsudgifter i alt					
Heraf til KEjd	??				

Note: *-markeringer betyder at bevillingen i 2014 ønskes givet som anlægsbevilling ved budgetårets start.

Tidsangivelse

Afventer nærmere afklaring af anlægsmulighederne.

Table 3. Tidsangivelse for anlægsprojekt

Anlægsaktivitet	2014	2015	2016	2017

tidsangivelse	1.kv	2.kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv
- Forprojektering afsluttet																
- Udbud gennemført																
- Anlægsbevilling givet																
- Opførelse igangsat																
- Opførelse afsluttet																
- Facilitet ibrugtaget																

Tabel 4. Tidsangivelse for driftsaktivitet

Driftsaktivitet, tidsangivelse	2014				2015				2016				2017			
	1.kv	2.kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv
- Projekt igangsat	X															
- BR-bevilling givet	X															
- Projekt sat i fuld drift	X															
- Projekt afsluttet																

Tidligere afsatte midler

Der blev i budgetaftale 2013 afsat 1,6 mio. kr. til kvalitetsløft af området.

Tabel 5. Afsatte midler på området i tidligere aftaler:

1.000 kr. (løbende p/l)	2013	2014	2015	2016
<i>Budgetaftale 2013</i>	1.600	1.600	1.600	1.600
Afsatte midler i alt	1.600	1.600	1.600	1.600
Heraf forbrugt				

Ø302 Stofindtagelsesrum Halmtorvet

Notat under udarbejdelse

Ø302a Videreførelse af midlertidigt stofindtagelsesrum

Notat under udarbejdelse

Ø303 Stofmisbrugsbehandling (24 timers garanti)

Notat under udarbejdelse

Ø304 Alternative plejhjemspladser på E-huset

Notat under udarbejdelse i samarbejde med ØKF

Ø305 Kvalitetsløft RG60

Notat under udarbejdelse

Ø306 Social beskæftigelse inkl. pulje til socialøkonomiske virksomheder

Budgetnotat er bilag til indstilling om analyse af målgruppen for beskæftigelsespejlemærket, der behandles på SUD 3. april. Såfremt budgetnotat godkendes, indføres det i kataloget efterfølgende

401: Ønskeforslag om modernisering af 94 bofællesskabspladser til unge med handicap og unge med sindslidelse

Baggrund

Forslaget indgår i Socialforvaltningens samlede moderniseringsplan, der indgik i budgetforhandlingerne for budget 2012 og 2013. Moderniseringsplanen blev udarbejdet i fællesskab med Københavns Ejendomme og Økonomiforvaltningen.

Projektet vedrørende modernisering af 94 bofællesskabspladser til unge med handicap og unge med sindslidelse er i moderniseringsplanen prioritet som nr. 3.

I alt søges om 157 mio. kr. i anlægsudgifter til modernisering af 94 bofællesskaber, opdelt på 76,8 mio. kr. i anlægsudgifter til 46 pladser til unge med handicap og 80,1 mio. kr. i anlægsudgifter til 48 pladser til unge med sindslidelse.

Forslaget kan skaleres, dog er minimum antal pladser 12.

Forslaget vil medføre at:

- 94 borgere med handicap og borgere med sindslidelse får en tidssvarende bolig med eget bad og køkken
- at kapaciteten af tidssvarende boliger med lav husleje til unge med handicap og unge med sindslidelse udvides
- at der kommer en årlig besparelse i energiforbrug på 558 t. kr. (hvoraf 2/3 tilfalder beboerne og 1/3 tilfalder Københavns Kommune)
- at der indhentes en årlig CO₂ fortrængning på 150 ton
- at en samling af de mindre bofællesskaber med 3-4 pladser til opgangsbofællesskaber med minimum 12 pladser medfører en større driftsoptimering, der forbedrer det samlede serviceniveau overfor beboerne
- en bedre integration af unge med sindslidelse i almindelige private ejendomme

Forslaget vil bidrage til at opfylde Socialudvalgets pejlemærker om:

- at få flere tidssvarende boliger til borgere med handicap
- at der etableres særlige boliger til unge
- at flere borgere fra det socialpsykiatriske bocentre flytter i en mere selvstændig bolig

Samtidig understøtter forslaget Københavnerfortællingens målsætning om få en mangfoldig og mere klimavenlig by.

Table 1: Description of modernization of co-housing units distributed by target groups

Projekt	Målgruppe	Antal pladser	Minimum antal pladser	Økonomi	Enhedspris
a) Bofællesskaber til unge med handicap	Borgere med handicap	46	12	76,8 mio. kr. Kan skaleres ned til udgift på 20, 40 eller 60 mio. kr.	1,67 mio. kr.
b) Bofællesskaber til unge med sindslidelse	Borgere med sindslidelse	48	12	80,1 mio. kr. Kan skaleres ned til udgift på 20, 40 eller 60 mio. kr.	1,67 mio. kr.
Samlet bofællesskaber til unge	Borgere med handicap og borgere med sindslidelse	94		157 mio. kr.	1,67 mio. kr.

Consequences of modernization

The following table shows the effect of modernization for the proposal.

Table 2: Effect of modernization for the proposal

Projekt	Målgruppe	Antal pladser	Standard nu	Standard efter modernisering	Konsekvens af modernisering
Bofællesskaber til unge med handicap og til unge med sindslidelse	Borgere med handicap og borgere med sindslidelse	94	Værelser på 13-15 m ² , hvor 3-4 borgere deler bad og køkken, der ofte ikke er handicaptilgængelige	Boliger på ca. 50 m ² med eget bad og køkken, der lever op til tilgængelighedskrav	Tidssvarende boliger til unge Driftsoptimering og højere serviceniveau

The proposal will lead to citizens getting up to 50 m² of their own bathroom and kitchen. Currently, citizens live in 13-15 m² rooms where 3-4 share the bathroom and kitchen.

Current co-housing units are so time-consuming, that many young people say no to a unit, even though they could be offered one.

tidssvarende almene boliger pga. deres indtægtsgrundlag. Derfor bliver de boende hjemme og får derved ikke den støtte de har behov for på et tidligt tidspunkt, hvilket mindsker deres chancer for igennem botræning at blive mere selvstændige. På nuværende tidspunkt har ca. 10 % af de ventende til en bofællesskabsplads sagt nej med henvisning til boligstandard.

41,7 % af de borgere, der er på venteliste til midlertidige botilbud (bofællesskaber og solistboliger) er i dag på kontanthjælp. Disse borgere kan på nuværende tidspunkt betale for huslejen i 37 % af de midlertidige boliger, men næsten alle af disse boliger er utidssvarende. Derfor er der behov for, at der etableres tidssvarende boliger med et huslejeniveau, som borgere på kontanthjælp kan betale (dvs. ikke almene boliger).

Målgruppen kan også betale huslejen i små almene boliger på 25 m². Disse er dog ikke anvendelige til målgruppen, da de ikke kan indrettes handicapvenligt.

En samling af de mindre bofællesskaber på 3-4 boliger til bofællesskaber med 12-14 beboere vil skabe driftsoptimering og et forbedret serviceniveau for beboerne. Serviceniveauet og kvaliteten i støtten optimeres ved at:

- minimering af personalets transporttid imellem bofællesskaberne, der medfører mere ansigt til ansigt tid med beboerne
- bedre udnyttelse af ressourcer ved at vagtplanlægning bliver mere smidig og holdbar, samt mindre brug af vikarer
- bedre mulighed for at efterkomme dokumentationskrav og hæve faglighed, når flere par øjne vurderer beboeren

Efter Socialforvaltningens opfattelse bør opgangsbofællesskaberne placeres spredt ud over hele byen, således at Københavns Kommunes politik om ikke at skabe flere boliger til udsatte borgere i udsatte byområder iagttages ved lokaliseringen.

Forslaget er opdelt i 2 dele: a) etablering af billige boliger til unge med handicap og b) modernisering af 48 bofællesskabspladser målrettet unge med sindslidelse.

Indhold

a) Etablering af billige boliger til unge med handicap

Første del af forslaget indebærer, at utidssvarende bofællesskaber med i alt 46 pladser til unge med handicap flytter til 3-4 nybyggede opgangsbofællesskaber med 12-14 beboere i hver.

Socialforvaltningen ønsker, at der etableres følgende antal bofællesskaber i de forskellige bydele:

1 på Amager, 1 på Nørrebro eller Nordvest, 1 i Valby, 1 på Vesterbro.
Den endelige fordeling vil afhænge af de konkrete muligheder.

For at få bygget til den bedste pris vil etableringen blive udbudt til private bygherre eventuelt med mulighed for at bygge på kommunal grund.

De økonomiske konsekvenser

I denne første del af forslaget søges der om 76,8 mio. kr. til modernisering af 46 bofællesskabspladser målrettet unge med handicap. Bofællesskabspladserne skal etableres som nybyggede servicelovsboliger, så de unge, der oftest er på kontanthjælp kan betale huslejen.

Forslaget kan dog skaleres, således at der som minimum etableres 12 og derefter enten 24 eller 36.

Tabel a.1. Enhedspriser i projektet*

Projekt navn	Projekttype	Enhedspris - total	Pris pr. plads i projekt	Evt. årsag til afvigelse
Bofællesskab – til borgere med handicap	Nybyggeri - servicelovsboliger	1.250 t.kr.	1.667 t.kr.	Grundkøb medfører ekstraudgift på 400 t.kr.

*Forskellen i enhedspriser forklares i afsnit om nøgletal og enhedspriser nedenfor

Tabel a.2. Anlægsudgifter ved etablering af 46 pladser

1.000 kr. – 2014 p/l	2014	2015	2016	2017	*
Etablering af opgangsbefællesskab til unge med handicap					
Forprojektering	1.000	1.000	0	0	*
Anlægsudgifter	0	35.420	35.420	0	
Flytteudgifter, montering og indskud	0	0	1.162	1.162	
Projektledelse i Socialforvaltningen	5	182	183	6	
Projektledelse i Kejd	17	619	602	0	
Anlægsudgifter i alt	1.022	37.221	37.367	1.168	
Heraf til Kejd	1.017	37.039	36.022	0	

Note: *-markeringer betyder at bevillingen i 2014 ønskes givet som anlægsbevilling ved budgetårets start.

Tabel a.3. Skalering af anlægsudgifter ifht. pladsantal

1.000 kr. – 2014 p/l	12 pladser	24 pladser	36 pladser	*
Etablering af opgangsbofællesskab til unge med handicap				
- Forprojektering	340	600	900	*
- Anlægsudgifter inkl. flytteudgifter, montering og indskud	19.624	39.246	58.869	
- Projektledelse i Socialforvaltningen	98	196	295	
Anlægsudgifter i alt	20.062	40.042	60.064	
Heraf til Kejd	16.621	33.200	49.800	
Afledte serviceudgifter				
Samlet besparelse v/energirenovering (2/3 tilfalder beboere og 1/3 tilfalder Socialforvaltningen, angivet i parentes)	- 71 (-24)	- 142 (-47)	- 213 (-71)	

Tabel a.4. Anlægsudgifter ved etablering af 12 pladser

1.000 kr. – 2014 p/l	2014	2015	2016	2017	*
Etablering af opgangsbofællesskab til unge med handicap					
- Forprojektering	340			0	*
- Anlægsudgifter inkl. flytteudgifter, montering og indskud		18.761	863	0	
- Projektledelse i Socialforvaltningen	33	32	33	0	
Anlægsudgifter i alt	373	18.793	896	0	
Heraf til Kejd	340	18.761	0	0	

Note: *-markeringer betyder at bevillingen i 2014 ønskes givet som anlægsbevilling ved budgetårets start.

Tidsangivelse

Tabel a.6. Tidsangivelse for anlægsprojekt

Anlægsaktivitet, Tidsangivelse	2014				2015				2016				2017			
	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv
Bofællesskab 1-2																
<i>Grund fundet</i>		X														
- Forprojektering afsluttet			X													
- Udbud gennemført				X												
- Anlægsbevilling givet				X												
- Opførelse igangsat					X											
- Opførelse afsluttet								X								

- Facilitet ibrugtaget									X									
Bofællesskab 3-4																		
Grund fundet						x												
- Forprojektering afsluttet							X											
- Udbud gennemført								X										
- Anlægsbevilling givet								x										
- Opførelse igangsat									X									
- Opførelse afsluttet												X						
- Facilitet ibrugtaget													X					

b) Modernisering af 48 bofællesskabspladser målrettet unge med sindslidelse

Indhold

Anden del af forslaget indebærer, at 48 utidssvarende bofællesskabspladser til borgere med sindslidelse flytter til tidssvarende opgangsbofællesskaber.

Boligerne vil enten blive nybyggede eller etableres ved at opkøbe eksisterende private byggeri (samarbejde med TMF om muligt opkøb af byfornyede ejendomme).

Socialforvaltningen ønsker, at der etableres følgende antal bofællesskaber i de forskellige bydele: -1 på Amager, 1 på Nørrebro eller i Nordvest, 1 i Valby og 1 på Vesterbro. Den endelige fordeling vil afhænge af de konkrete muligheder.

For at få bygget til den bedste pris vil etableringen blive udbudt til private bygherre eventuelt med mulighed for at bygge på kommunal grund. Derudover vil der eventuelt blive opkøbt eksisterende udlejningsejendomme, som kan omdannes til formålet.

Socialforvaltningen har ikke erfaring med opkøb af private ejendomme, men undersøger på nuværende tidspunkt i samarbejde med Økonomiforvaltningen muligheden for at erhverve en ejendom fra privat sælger til brug for etablering af servicelovstilbud til unge med sindslidelse. Erfaringer herfra vil blive medtaget i det videre arbejde med tilvejebringelse af boliger.

De økonomiske konsekvenser

I anden del af forslaget søges der om 80 mio. kr. til modernisering af 48 boliger til borgere med sindslidelse.

Forslaget kan dog mindskes, således at der som minimum etableres 12 og derefter enten 24 eller 36 pladser.

I forbindelse med moderniseringen øges udgifterne til grundhuseje, da der etableres flere m² pr. borger. Dette er dog udgiftsneutralt for

kommunen, da der ydes en kompensation for forskellen i grundhusleje fra de fraflyttede lejemål til de nye byggerier.

Tabel b.1. Enhedspriser i projektet*

Projekt navn	Projekttype	Enhedspris – total	Pris pr. plads i projekt	Evt. årsag til afvigelse
Bofællesskab – til borgere med sindslidelse	Nybyggeri - servicelovsboliger	1.250 t.kr.	1.667 t.kr	Grundkøb medfører ekstraudgift på 400 t.kr.

*Forskellen i enhedspriser forklares i afsnit om nøgletal og enhedspriser nedenfor

Tabel b.2. Anlægsudgifter ved 48 pladser

1.000 kr. – 2014 p/l	2014	2015	2016	2017	*
Etablering af opgangsbofællesskab til unge med sindslidelse					
Forprojektering	1.000	1.000	0	0	*
Anlægsudgifter	0	36.960	36.690	0	
Flytteudgifter, montering og indskud	0	0	1.246	1.246	
Projektledelse i Socialforvaltningen	5	190	191	6	
Projektledelse i Kejd	17	645	628	0	
Anlægsudgifter i alt	1.022	38.795	39.024	1.252	
Heraf til Kejd	1.017	38.605	37.588	0	

Note: *-markeringer betyder at bevillingen i 2014 ønskes givet som anlægsbevilling ved budgetårets start.

Tabel b.3. Skalering af anlægsudgifter ifht. pladsantal

1.000 kr. – 2014 p/l	12 pladser	24 pladser	36 pladser	*
Etablering af opgangsbofællesskab til unge med handicap				
- Forprojektering	340	600	900	*
- Anlægsudgifter inkl. flytteudgifter, montering og indskud	19.314	38.626	57.939	
- Projektledelse i Socialforvaltningen	97	193	290	
Anlægsudgifter i alt	19.751	39.419	59.129	
Heraf til Kejd	16.621	33.200	49.800	
Afledte serviceudgifter				
Samlet besparelse	- 71	- 142	- 213	

v/energirenovering (2/3 tilfalder beboere og 1/3 tilfalder Socialforvaltningen, angivet i parentes)	(-24)	(-47)	(-71)	
---	-------	-------	-------	--

Tabel b.4. Anlægsudgifter ved etablering af 12 pladser

1.000 kr. – 2014 p/l	2014	2015	2016	2017	*
Etablering af opgangsbofællesskab til borgere med sindslidelse					
- Forprojektering	340	0	0	0	*
- Anlægsudgifter inkl. flytteudgifter, montering og indskud	0	18.451	864	0	
- Projektledelse i Socialforvaltningen	32	32	32	0	
Anlægsudgifter i alt	372	18.483	896	0	
Heraf til Kejd	340	18.451	0	0	

Note: *-markeringer betyder at bevillingen i 2014 ønskes givet som anlægsbevilling ved budgetårets start.

Tidsangivelse

Tabel b.6. Tidsangivelse for anlægsprojekt

Anlægsaktivitet, tidsangivelse	2014				2015				2016				2017			
	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv
Bofællesskab 1-2																
<i>Grund fundet</i>		X														
- Forprojektering afsluttet			X													
- Udbud gennemført				X												
- Anlægsbevilling givet				X												
- Opførelse igangsat					X											
- Opførelse afsluttet								X								
- Facilitet ibrugtaget									X							
Bofællesskab 3-4																
<i>Grund fundet</i>				X												
- Forprojektering afsluttet					X											
- Udbud gennemført						X										
- Anlægsbevilling givet						X										
- Opførelse igangsat							X									
- Opførelse afsluttet										X						
- Facilitet ibrugtaget											X					

Tidligere afsatte midler

I tabel 3 fremgår der hvilke midler, der tidligere er afsat til hhv. borgere med handicap og sindslidelse.

Table 3. Afsatte midler til boliger til borgere med handicap og sindslidelse i tidligere budgetaftaler:

1.000 kr. (løbende p/l)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
<i>Afsatte midler i budgetaftale 2010:</i>						
-Etablering af 64 boliger til borgere med sindslidelse og handicap			18.308	18.656		
-Etablering af 12 afskærmningspladser til borgere med handicap	4.841	7.459				
<i>Afsatte midler i budgetaftale 2011:</i>						
-Etablering af 24 solistboliger i Ny Ellebjerg			4.400			
-Etablering af 48 boliger til borgere med handicap			14.400	14.400		
-Etablering af 48 boliger til hjemtagning af borgere med handicap		14.400	2.700	24.300		
<i>Afsatte midler i budgetaftale 2012</i>						
Modernisering af Ringbo – 135 pladser til borgere med sindslidelse				46.750	46.750	
Dagmargården – etablering af 30 pladser til unge med sindslidelse			50.000			
<i>Afsatte midler i overførselssag 2011-2012</i>						
Enkeltmandsprojekter til borgere med handicap		400	18.900	700		
Hjortholms Allé*		1.269				
<i>Budget 2013</i>						
2*12 boliger til unge med handicap eller sindslidelse				100	37.800	1.800

Afsatte midler i alt	4.841	23.528	108.708	104.906	84.550	1.800
Heraf forbrugt	4.814	21.859				

Risikovurdering i anlægsprojekter

I øjeblikket er der gunstige vilkår for byggeri herunder at få bygget til en fornuftig pris. Dog skal der generelt tages forbehold for tidsplan og økonomi ifbm. uforudsete eksterne processer, såsom behov for ændringer i lokalplaner (primært ved nybyggeri), samt ændring i markedsforholdene på boligområdet.

Tabel 4. Risici

Særlige risici vedr. overholdelse af økonomi	Beskrivelse	Konsekvens
Stigning i udgifter til etablering	At udgifterne til ombygning og nybyggeri overstiger anlægsbeløbet, som følge af uforudsete krav til byggeriet og/eller stigende efterspørgsel på boligmarkedet	At Socialforvaltningen må regulere på kravene til boligerne.
Stigning i udgifter til renovering	At udgifterne til ombygning overstiger anlægsbeløbet, som følge af uforudsete krav til byggeriet og/eller stigende efterspørgsel i byggerisektoren	At Socialforvaltningen må regulere på kravene ombygningen
Særlige risici vedr. overholdelse tidsplanen	Beskrivelse	Konsekvens
Ændringer til lokalplan	At byggeriet medfører at der skal vedtages en ændring i lokalplanen	At tidsplanen ikke kan overholdes
Manglende udbud, herunder modtagelse af kvalificerede tilbud	At der bliver mindre konkurrence imellem udbydere, som medfører at der kommer færre relevante bud	Gennemførelse af flere udbudsrunder eller at kravene til byggeriet skal revideres

Ø402: Etablering af 22 skæve boliger til udsatte borgere

Baggrund

Der ønskes etableret 22 skæve boliger til udsatte borgere, da der er mangel på boliger til hjemløse og særligt udsatte borgere, som har svært ved at indpasse sig eller ikke magter at bo i et traditionelt bomiljø. Boligerne skal derfor kunne rumme beboere med en væsentlig anderledes adfærd og ofte et misbrug.

De skæve boliger kan etableres af almene boligselskaber eller private bygherrer med støtte fra Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter. Derudover kan boligerne etableres som kommunalt alment byggeri. Det er dog en forudsætning, at Københavns Kommune kan stille byggemodnede grunde vederlagsfrit til rådighed, for at huslejen kan holdes nede på et niveau, som en kontanthjælpsmodtager kan betale. Dette er almindelig praksis for projekterne med skæve boliger, og er politisk vedtaget i det tidligere Familie- og Arbejdsmarkedsudvalg (FAU 116/99).

Der er pt. ikke fundet nogen konkrete byggegrunde, men forvaltningen vil i samarbejde med Københavns Ejendomme igangsætte en screening af kommunens byggegrunde i efteråret 2013, for at finde relevante emner.

Det ønskes derfor, at der gives en bevilling på 4 mio. kr. til byggemodning af to kommunale grunde, hvor der kan etableres i alt 22 skæve boliger. Boligerne forventes at kunne stå klar i 2016. Projektet kan skaleres ned til 11 skæve boliger til en udgift på 2 mio. kr.

Etableringen af de skæve boliger er med til at opfylde pejlemærket om, at flere hjemløse får og fastholder egen bolig.

Indhold

Københavns Kommune har i dag 40 skæve boliger fordelt på 4 forskellige afdelinger. Derudover er der 10 skæve boliger, som er under opførelse, og som er klar til indflytning i april 2013. Det vurderes, at der er behov for yderligere 22 boliger for at følge med det nuværende behov.

Årsagen til at grundene skal stilles til rådighed vederlagsfrit, og samtidig være byggemodnede er, at de udsatte borgere er på kontanthjælp, og derfor kun kan betale en husleje på ca. 3.000 kr. om måneden. Hvis bygherre skal bære udgiften for byggemodningen, vil det ikke være muligt at holde huslejen nede på dette niveau. Byggemodning vil bestå af nedrivning af eksisterende bygninger, oprensning af forurening og tilslutningsafgifter.

Der skal byggemodnes i alt to kommunale grunde for at etablere de i alt 22 boliger.

Projekterne vil blive gennemført i samarbejde med almene boligselskaber, som bygger og driver de skæve boliger.

I begge projekter vil Københavns Kommune stille en byggemodnet grund vederlagsfrit til rådighed. Bygningen af boligerne bliver delfinansieret af en pulje i Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter, som ministeriet har afsat specifikt til projekter med skæve boliger, og som også har delfinansieret de afdelinger med skæve boliger, der hidtil er etableret. Resten af byggeudgiften finansieres ved optagelse af realkreditlån.

De økonomiske konsekvenser

Byggemodning af grundene vil medføre en udgift på i alt 4 mio. kr. 2 mio. kr. pr. grund. Udgiften er baseret på erfaringsmæssige tal fra et tilsvarende projekt. Da der er tale om 2 projekter, kan forslaget skaleres ned til en udgift på 2 mio. kr., hvilket medfører etablering af 11 skæve boliger.

Tabel 1. Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

1.000 kr. – 2014 p/l	2014	2015	2016	2017	2018	*
<i>Anlæg:</i>						
- Forprojektering	340	0	0	0	0	*
- Anlægsudgifter (inkl. projektledelse)	0	3.660	0	0	0	
Anlægsudgifter i alt	340	3.660				
Heraf til KEjd	0	0				
<i>Afledte serviceudgifter:</i>						
- Vedligehold og drift	0	0	0	0	0	
-						
Afledte serviceudgifter i alt	0	0	0	0	0	

Note: *-markeringer betyder at bevillingen i 2014 ønskes givet som anlægsbevilling ved budgetårets start.

Tidsangivelse

Det forventes, at forprojekteringen er færdig i 2014, og at grundene er byggemodnet ved udgangen af 2015. Boligerne vil derefter kunne bygges og stå indflytningsklare i 2016.

Tabel 2. Tidsangivelse for anlægsprojekt

Anlægsaktivitet, tidsangivelse	2014				2015				2016				2017			
	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv
- Forprojektering afsluttet			X													
- Udbud gennemført					X											
- Anlægsbevilling givet					X											
- Byggemodning igangsat						X										
- Byggemodning afsluttet								X								

Ø403: 24 pladser til borgere med handicap med højt støttebehov i almene boliger

Baggrund

Jf. Socialforvaltningens ”Plan for boliger til borgere med handicap, sindslidelse og udsatte borgere” (Boligplanen), ønskes der etableret 24 nye almene boliger til borgere med handicap.

Etableringen af de 24 boliger vil medvirke til at sikre, at Socialforvaltningen kan opfylde boligplanens målsætning om at kunne tilbyde borgere med handicap en bolig indenfor 6 måneder. Denne målsætning vil kunne opfyldes med de boliger, der allerede er finansieret. Men ventelisten vil hurtigt stige igen, da der er behov for flere botilbudspladser frem mod 2017.

Boligerne skal være til handicappede borgere med et højt støttebehov, dvs. til borgere der har behov for støtte næsten døgnet rundt.

Forslaget vil medføre anlægsudgifter på 20,9 mio. kr. fra 2014 til 2016, samt årlige driftsudgifter fra 2017 på 25,2 mio. kr. De 24 pladser vil kunne ibrugtages 1. kvartal 2017.

Indhold

Vurderingen af behovet for opførsel af 24 nye almene boliger til borgere med handicap med højt støttebehov er baseret på en analyse af ventelisterne, kombineret med, at der skal etableres et vist antal boliger pr. tilbud for at opnå driftsoptimering.

Borgere med højt støttebehov har som udgangspunkt førtidspension og kan derfor betale huslejen i en almen plejebolig.

Til boligerne skal etableres et internt dagtilbud. Til borgere med meget højt støttebehov vil det være mest hensigtsmæssigt, at de har et dagtilbud eller samværs- og aktivitetstilbud, der ligger i forlængelse af eller tæt ved deres bolig. Dette vil være mest trygt for de borgere, der ikke kan rumme længere ophold i et aktivitetstilbud og derfor skal have mulighed for at trække sig tilbage i egen bolig, dels er det en logistisk udfordring og dyrt at transportere borgerne rundt i København.

De økonomiske konsekvenser

Anlægsudgiften til pladserne er beregnet ud fra enhedsudgifter, der fremgår af tabel 2. Driftsudgifterne til boligerne er baseret på de enhedspriser, der var resultat af en analyse fra 2010, og de tager højde for, at Socialforvaltningen sparer udgifter på bl.a. hjemmepleje, aflastning og indlæggelser, når der etableres flere botilbudspladser. Pladspriserne fra analysen fremgår af tabel 1 og er fremskrevet til 2014 p/l.

Tabel 1. Enhedspriser for botilbudspladser til borgere med handicap

I t.kr.	Brutto pladspris 2010 p/l	Besparelser på hjemmepleje, aflastning etc. pr. plads 2010 p/l	Netto pladspris 2010 p/l	Netto pladspris 2014 p/l
Handicap				
Højt støttebehov (niveau 3)	1.054	83	971	1.050

Anlægsudgifterne til pladserne er baseret på enhedsudgifter, der fremgår af tabel 3. Når boligerne etableres som almene boliger, betaler kommunen kun udgiften til serviceareal. Derudover afhænger anlægsudgiften af størrelsen af boligerne, som er afhængig af støttebehov.

Tabel 2. Anlægsudgifter

1.000 kr. – 2014 p/l	2014	2015	2016	2017	*
<i>Anlæg:</i>					
Forprojektering	500				*
Anlægsudgifter		19.224			
Montering og tomgangshusleje			1.078		
Projektledelse SOF		72	72		
Anlægsudgifter i alt	500	19.296	1.150		
Heraf til KEjd	0	0	0	0	
<i>Afledte serviceudgifter:</i>					
24 pladser til borgere med højt støttebehov i almene boliger (1,03 mio. kr. pr. plads)	0	0	0	25.200	
Afledte serviceudgifter i alt				25.200	

Note: *-markeringer betyder at bevillingen i 2014 ønskes givet som anlægsbevilling ved budgetårets start.

Af nedenstående tabel fremgår enhedspriserne for almene boliger med internt dagtilbud.

Tabel 3. Enhedspris for etablering af almene plejeboliger med dagtilbud

Projekttype	Enhedspris - total	M2 pr bolig	Borgers støttebehov
Nybyggeri / almene boliger med internt dagtilbud	875 t. kr.	82 m2	Højt

Tidsangivelse

Tabel 4. Tidsangivelse for anlægsprojekt

Anlægsaktivitet, Tidsangivelse	2014				2015				2016				2017			
	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv
- Forprojektering afsluttet			x													
- Udbud gennemført				x												
- Anlægsbevilling givet							x									
- Opførelse igangsat											x					
- Opførelse afsluttet												x				
- Facilitet ibrugtaget													x			

Risikovurdering i anlægsprojekter

I øjeblikket er der gunstige vilkår for byggeri herunder at få bygget til en fornuftig pris. Dog skal der generelt tages forbehold for tidsplan og økonomi ifbm. uforudsete eksterne processer, behov for ændringer i lokalplaner, samt ændring i markedsforholdene på boligområdet.

1.000 kr. (løbende p/l)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
<i>Afsatte midler i budgetaftale 2010:</i>						
-Etablering af 64 boliger til borgere med sindslidelse og handicap			18.308	18.656		
-Etablering af 12 afskærmningspladser til borgere med handicap	4.841	7.459				
<i>Afsatte midler i budgetaftale 2011:</i>						
-Etablering af 24 solistboliger i Ny Ellebjerg			4.400			
-Etablering af 48 boliger til borgere			14.400	14.400		

med handicap						
-Etablering af 48 boliger til hjemtagning af borgere med handicap		14.400	2.700	24.300		
<i>Afsatte midler i budgetaftale 2012</i>						
Modernisering af Ringbo – 135 pladser til borgere med sindslidelse				46.750	46.750	
Dagmargården – etablering af 30 pladser til unge med sindslidelse			50.000			
<i>Afsatte midler i overførselssag 2011-2012</i>						
Enkeltmandsprojekter til borgere med handicap		400	18.900	700		
Hjortholms Allé*		1.269				
<i>Budget 2013</i>						
2*12 boliger til unge med handicap eller sindslidelse				100	37.800	1.800
Afsatte midler i alt	4.841	23.528	108.708	104.906	84.550	1.800
Heraf forbrugt	4.814	21.859				

Ø404: Modernisering af Svanehuset – døgntilbud til 24 børn med handicap

Baggrund

Svanehuset er en døgninstitution for børn med multiple handicap, der har i alt 26 pladser, hvoraf 2 pladser flytter til Nærumgård i 2013 pga. pladsmangel på Svanehuset. Der ønskes fremadrettet i alt 24 pladser på Svanehuset for at opnå en optimal fordeling mellem pladstyper i Center for Børn med Handicap, samt at sikre driftsoptimering.

Svanehusets nuværende rammer er utilstrækkelige i forhold til at varetage det støttebehov, som børnene har, samt at sikre ordentligt arbejdsforhold for medarbejderne. Mange af børnene har et fysisk handicap oven i et udviklingshandicap, hvilket kræver plads til at børnene kan bevæge sig, og at medarbejderne kan hjælpe dem. Derudover mangler der i to af Svanehusets fire afdelinger plads til fælles aktiviteter og forældrebesøg, fordi fællesarealer er inddraget til depotplads af hjælpemidler samt arbejdspladser til personalet.

Forslaget vil medføre, at der bygges 100-150 m² til Svanehuset, så der kan etableres 2 nye værelser i tilstrækkelig størrelse, et badeværelse samt et aktivitetsrum, som stimulerer børns sanser. Etableringen af de to værelser vil medføre at fællesarealer kan tilbageføres som rene fællesarealer, da der vil blive plads til personalekontorer i nogle eksisterende små værelser.

Derudover vil Svanehusets have blive nyindrettet, så børnene kan opdeles i grupper.

Forslaget er betinget af, at der kan opnås dispensation fra lokalplan om at bygge flere m² til Svanehuset. Socialforvaltningen er i dialog med Teknik- og Miljøforvaltningen om dette.

Indhold

Svanehusets beboere er børn og unge op til 18 år med multiple handicap. Der skal derfor være plads til såvel beboere med svære fysiske handicap som til børn med psykiske handicap eller en kombination heraf. For at sikre dette, er det nødvendigt at beboerne har et tidssvarende badeværelse samt at der er nok fællesarealer til at beboerne kan samles i såvel større som mindre grupper. Der er renoveret en række badeværelser, men en del badeværelser er fortsat utidssvarende og et badeværelse er i så dårlig stand, at det har medført skimmelsvamp.

Derudover har personalet behov for bedre faciliteter i form af kontorlokaler til dokumentation samt omklædning.

I alt mangler ca. 100-150 m² på Svanehuset for at kunne gennemføre de ovenstående ændringer.

Ovenstående punkter er også pointeret i det brev som forældre til beboerne på Svanehuset har sendt til Socialudvalget den 29. november 2012.

De økonomiske konsekvenser

Socialforvaltningen ønsker som udgangspunkt at forbedre Svanehusets rammer på den nuværende adresse. Dog vil en udvidelse af m2 være betinget af en dispensation fra den nuværende lokalplan, da de ikke er ledige lokaler ved siden af Svanehuset. Hvis der kan opnås dispensation vil byggeprojektet vedrøre etablering af ca. 100-150 ekstra m2 samt en renovering af badeværelser og fællesarealer i stueetagen i hovedbygningen (ca. 500 m2 renoveres). Dette vil medføre en samlet anlægsudgift på 9,3 mio. kr.

Svanehusets lokaler er kommunale.

Tabel 1. Anlægsudgifter

1.000 kr. – 2014 p/l	2014	2015	*
<i>Anlæg:</i>			
- Forprojektering	1.000	0	*
- Anlægsudgifter	5.000	3.000	
- Montering	0	130	
- Projektledelse (SOF)	30	16	
- Projektledelse (Kejd)	102	51	
Anlægsudgifter i alt	6.132	3.197	
Heraf til KEjd	6.102	3.051	

Note: *-markeringer betyder at bevillingen i 2014 ønskes givet som anlægsbevilling ved budgetårets start.

Der er ingen afledte serviceudgifter.

Tidsangivelse

Tabel 2. Tidsangivelse for scenarie 1 – modernisering af Svanehuset

Anlægsaktivitet, tidsangivelse	2014				2015				2016				2017			
	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv
- Forprojektering afsluttet		x														
- Udbud gennemført			X													
- Anlægsbevilling givet				X												
- Opførelse igangsat				X												
- Opførelse afsluttet							x									
- Facilitet ibrugtaget								x								

Tidligere afsatte midler

Børn med handicap er tidligere blevet tildelt midler i forbindelse med budget 2008 hvor etablering af døgninstitutionen Elmehuset med i alt 26 pladser blev finansieret. Elmehuset blev etableret for 32 mio. kr.

Ø405: Helhedsrenovering af de socialpsykiatriske botilbud Sundbygården og Thorupgården

Baggrund

På baggrund af en beslutning i Budget 2012 har Københavns Ejendomme udarbejdet en opgørelse over de skønnede fremtidige investeringsbehov og afledte driftsbesparselser ved helhedsrenovering af kommunens ejendomme til brug for den samlede kommunale 2025-plan.

Grundtanken i helhedsrenovering er at samle og koordinere indsatsen på forskellige områder (genopretning, modernisering, energirenovering, klimatilpasning, indeklime og tilgængelighed), så der opnås effektivitet og synergieffekt.

På Socialforvaltningens botilbudsområde estimeres det samlede investeringsbehov ved helhedsrenovering til 1,013 mia. kr. I samarbejde med Socialforvaltningen har Københavns Ejendomme udvalgt to højt prioriterede renoveringsprojekter, der foreslås gennemført som helhedsrenovering.

Da der er tale om boliger, er beboerne i særlig grad påvirket af ejendommenes ringe vedligeholdelsesstand. De vedligeholdelsesmæssige mangler medfører ofte indeklimagener og højt energiforbrug. Det gælder eksempelvis utætte og dårligt isolerede tage og vinduer eller forældede nedslidte varme- og ventilationsanlæg. Tilsvarende sammenhænge findes i forbindelse med klimatilpasning og indeklime. Mulighederne for effektivisering og synergi ved en samlet indsats er således gode.

Indhold

Indsatsen omfatter helhedsrenovering af to ejendomme, der rummer boliger til 24 timers ophold for borgere med sindslidelse. Ved helhedsrenovering af boligerne opnås årlige energibesparelser samt bedre indeklime og bedre boligforhold.

Det foreslås, at der afsættes 134,1 mio. kr. til helhedsrenovering af disse ejendomme.

Tabel 1. Projekter og helhedsrenoveringsudgifter

Navn	Antal pladser	Helhedsrenovering i alt (1.000 kr.)	M2 pris
Thorupgården	101	79.100	9.000
Sundbygård	50	55.000	6.900

Thorupgården, botilbud til borgere med sindslidelse på Nørrebro

Thorupgården er et botilbud for længerevarende ophold til borgere med sindslidelse, som er beliggende i en kommunal bygning på Nørrebro. Thorupgårdens i alt 101 boliger lever op til moderniseringsstandarden, således, at alle borgere har eget bad og halvdelen af beboerne har eget køkken. Men Thorupgården er dog i en stand så disse badeværelser og køkkener har behov for en totalrenovering, især er faldstammerne i ekstrem dårlig forfatning. Samtidig lever bygningen ikke op til gældende klimakrav.

Ved helhedsrenoveringen vil badeværelser og køkkener blive totalrenoveret. Samtidig vil der blive sammenlagt 32 1-værelsesboliger uden eget køkken til mere fremtidssikrede 2-værelsesboliger med eget køkken. De 16 erstatningspladser skabes ved at flytte borgerne til boliger på Kollektivhuset i Nordvest, hvor der vil blive 16 boliger ledige i 2016 til formålet.

Sundbygård, botilbud til borgere med sindslidelse på Amager

Sundbygård er botilbud til borgere med sindslidelse, hvoraf 2 bygninger med i alt 50 pladser er placeret i en kommunal bygning.

Sundbygårds boliger lever op til moderniseringsstandarden for så vidt angår den indvendige del, men vinduer og tag er i den sådan forfatning, at der er problemer med indeklimaet for beboerne, samt en ineffektiv brug af varme og el. Dette skyldes også et forældet varmeanlæg.

Ved helhedsrenoveringen vil der således være fokus på renovering af vinduer og tag og varmeanlæg. Derudover vil der blive etableret 3 nye boliger samt renoveret altaner.

De økonomiske konsekvenser

For at opnå en hensigtsmæssig afvikling af projekterne, herunder genhusning af beboerne på Thorupgården, foreslås den samlede investering fordelt over en 3-årig periode.

For helhedsrenoveringerne gælder, at energibesparelserne tilfalder, såvel beboere som Socialforvaltningen. Som udgangspunkt estimeres at 1/3 af energibesparelserne tilfalder beboerne, og 2/3 tilfalder Socialforvaltningen. Dette skyldes, at det er den andel beboerne betaler af den samlede energiregning i servicelovstilbuddene.

Tabel 2. Anlægsudgifter

1.000 kr. – 2014 p/l	2014	2015	2016	*
<i>Anlæg:</i>				
- Thorupgården forprojektering	1.000			*
- Thorupgården		26.000	52.100	
- Sundbygård forprojektering	1.000			

- Sundbygård		27.000	27.000	
Anlægsudgifter i alt	2.000	53.000	79.100	
Heraf til KEJd (fratrullet SOFs projektlederhonorar)	2.000	52.735	78.704	

Note: *-markeringer betyder at bevillingen i 2013 ønskes givet som anlægsbevilling ved budgetårets start.

Der er ingen afledte serviceudgifter.

Tidsangivelse

Tablet 3. Tidsangivelse for anlægsprojekt

Anlægsaktivitet, tidsangivelse	2014				2015				2016				2017			
	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv
- Forprojektering afsluttet	X	X														
- Udbud gennemført		X	X													
- Anlægsbevilling givet	X	X														
- Opførelse igangsat				X	X	X	X	X	X	X						
- Opførelse afsluttet											X	X				
- Facilitet ibrugtaget												X	X			

Risikovurdering i anlægsprojekter

På begge tilbud vil renoveringsarbejderne foregå i og omkring boliger og der kan forekomme gener for beboerne i form af støj, støv og forstyrrende byggeaktiviteter.

Tidligere afsatte midler

Tablet 4. Afsatte midler til boliger til borgere med handicap og sindslidelse i tidligere budgetaftaler:

1.000 kr. (løbende p/l)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
<i>Afsatte midler i budgetaftale 2010:</i>						
-Etablering af 64 boliger til borgere med sindslidelse og handicap			18.308	18.656		
-Etablering af 12 afskærmningspladser til borgere med handicap	4.841	7.459				
<i>Afsatte midler i budgetaftale 2011:</i>						
-Etablering af 24 solistboliger i Ny Ellebjerg			4.400			
-Etablering af 48			14.400	14.400		

boliger til borgere med handicap						
-Etablering af 48 boliger til hjemtagning af borgere med handicap		14.400	2.700	24.300		
<i>Afsatte midler i budgetaftale 2012</i>						
Modernisering af Ringbo – 135 pladser til borgere med sindslidelse				46.750	46.750	
Dagmargården – etablering af 30 pladser til unge med sindslidelse			50.000			
<i>Afsatte midler i overførselssag 2011-2012</i>						
Enkeltmandsprojekter til borgere med handicap		400	18.900	700		
Hjortholms Allé*		1.269				
<i>Budget 2013</i>						
2*12 boliger til unge med handicap eller sindslidelse				100	37.800	1.800
Afsatte midler i alt	4.841	23.528	108.708	104.806	84.550	1.800
Heraf forbrugt	4.814	21.859				

Ø406 Supplerende budgetmodel, borger med handicap

Notat under udarbejdelse

Ø407 Beskæftigelse, borgere med handicap

Budgetnotat er bilag til indstilling om analyse af målgruppen for beskæftigelsespejlemærket, der behandles på SUD 3. april. Såfremt budgetnotat godkendes, indføres det i kataloget efterfølgende

Ø501: Ønskeforslag

Tillidsreform – Kompetenceudvikling og vidensdeling

Baggrund

Socialforvaltningen ønsker som et led i tillidsreformen at skabe mere tid og rum til at udfolde fagligheden på den enkelte arbejdsplads – og på tværs af arbejdspladser i SOF og herunder sætte fokus på, hvordan vi arbejder med viden. For at arbejde hen i mod dette ønsker forvaltningen at gennemføre kompetenceudvikling bredt i forvaltningen, der kan understøtte følgende tre mål for tillidsreformen:

Faglig kompetenceudvikling: Socialforvaltningen skal gennem kompetenceudvikling sikre, at alle medarbejderne i forvaltningen er klædt på til at indgå i en kompetent faglig dialog og i tillidsfulde relationer med borgere, kolleger og leder. Dette skal ske med udgangspunkt i en videreudvikling af det, vi allerede gør godt og gennem at videndele om, hvor vi allerede har udviklet noget godt.

Brug af praksisbaseret viden: Socialforvaltningen skal udnytte tværfaglighed og kombinere praksisbaseret viden med generelle teorier og metoder for at skabe resultater og viden om, hvad der virker.

Fremme Sammenhængskraften: Der skal sættes fokus på at samarbejde dialog- og tillidsbaseret på kryds og tværs af organisatoriske områder. Tillidsreformen skal understøtte tværgående initiativer, der øger forståelsen for vores forskellige hverdage og fagligheder, og sikre fælles ansvar for de resultater, vi leverer for borgerne.

Indhold

Socialforvaltningen ønsker at arbejde med kompetenceudvikling, et vidensløft og en styrket vidensdeling på såvel udførerområdet som på myndighedsområdet i forvaltningen for at understøtte målene med tillidsreformen.

Arbejdet vil tage udgangspunkt i, at de forskellige målgruppeområder er meget forskellige steder i arbejdet med viden – og derfor har behov for meget differentierede indsatser. Der skal endvidere balanceres mellem fælles retning og et 'fagligt nærhedsprincip', så der er et øget rum til faglig udvikling lokalt.

Arbejdet med kompetenceudvikling, vidensløft og vidensdeling vil endvidere udnytte den viden, som tilvejebringes gennem bl.a. akkreditering. I forbindelse med akkreditering i SOF vil vi på tilbudssiden (voksen, døgn) stå med en værdifuld viden om, hvor – og på hvilke områder det kan være særligt vigtigt at sætte ind med kompetenceudvikling. Denne viden bør naturligvis udnyttes i tilrettelæggelsen af en kompetenceudviklingsindsats. På børneområdet er der en lignende afdækning i gang, som der kan tages udgangspunkt i. Ligeledes forventes forandringskompasset på sigt at generere viden, der kan bruges til vidensdeling.

Arbejdet med tillidsreformen er til og med april/maj i en analysefase, hvor det undersøges, hvad reformen nærmere skal indeholde. Dette undersøges gennem politikerbesøg på forskellige arbejdspladser, medarbejderkonferencer mv. Derved bliver rammen for det videre arbejde med tillidsreformen dannet ud fra input fra mange forskellige dele af forvaltningen.

Når analysefasen er færdig, vil der kunne peges mere specifikt på, hvilke konkrete aktiviteter ift. kompetenceudvikling og videndeling, som det vil give mening at igangsætte ift. hhv. udførersiden og myndighedssiden. Forvaltningen vil således udarbejde et mere detaljeret ønskeforslag, efter analysefasen er afsluttet.

De økonomiske konsekvenser

Tabel 1. Serviceudgifter

1.000 kr. – 2014 p/l	2014	2015	2016	2017
Serviceudgifter:				
Kompetenceudvikling og videndeling	10.000	10.000		
Serviceudgifter i alt	10.000	10.000		